

J.V. APSAUGA DIDELIAM PAVOJUIJ, SAKO F.D.R.

PATARIA KONGRESUI PRATĖSTI KARO
TARNYBOS METĄNacių karo jėgos gresia visoms vakarų
žemyno valstybėms

WASHINGTON, D. C., liep. 21 d. — Prezidentas Rooseveltas šiandien pasiuntė kongresui laišką, kuriame tvirtina, kad pastaruoju metu Jungtinių Amerikos Valstybių apsauga randa si dideliame pavojuje. Prezidentas prašo kongresą pratęsti karo tarnybos metą mobilizuotiems kareiviams, nacionalinei gvardijai ir kariuomenės atsarginiams.

Kai kongresas praeitais metais priėmė privalomą karo tarnybos įstatymą, pavojus buvo didelis, bet per pastaruosius metus tas pavojus nesumažėjo. Nacių karo jėgos užkariavo daug valstybių, sulaužė daug sutarčių ir gresia kitiems dar nenukariuotiems kraštams.

Joki nacių pasižadėjimai, jokios nacių sutartys, neturi jokios reikšmės, nes pirmą pasitaikiusią progą Hitleris lauko pasirašytas sutartis ir pradeda karą prieš neutralius ir taikos norinčius kraštus.

Jungtinėm Amerikos Valstybėm pavojus yra didelis, nes kiekvieną kartą priešas užkariauja didesnius plotus, kurie jį pristumia arčiau prie vakarų žemyno.

Jungtinės valstybės pasižadėjo ginti ir kitas vakarų žemyno valstybes. Jeigu kongresas

paleistų kariuomenę, tai vyriausybė bus bejėgė pildyti duotus pasižadėjimus ir negalės užpildyti kraštui pasiūsty reikalingą paramą.

Jeigu kongresas neprailgintų karo tarnybos, tai už poros mėnesių reikėtų paleisti atsargon du trečdaliai dabartinės Jungtinių Valstybių kariuomenės. Amerika pasilikyt visiška be apsaugos ir neturėtų pakankamo kareivių skaičiaus naujai įgytoms bazėms apsaugoti.

Prezidentas prašo kongresą ne tik pratęsti jau tarnaujantių kareivių tarnybos metą, bet nori, kad leistų vyriausybei žymiai padidinti dabartinės kariuomenės skaičių. Prezidentas tvirtina, jog tarnaujantieji geriau supranta gresiantį pavojų, negu kai kurie laisvėje gyvenantieji. Jis mano, kad kongresas privalėtų atleisti nuo karo tarnybos visus vyresniojo amžiaus piliečius, kurie turi kitų svarbių pareigų šeimos atžaloms.

Laiško gale prezidentas kongresui pabrėžia, kad laikas yra labai trumpas, reikia greitai padaryti tinkamas nutarimas ir pridėjo, jog Jungtinių Valstybių apsauga priklausys nuo kongreso narių padaryto žingsnio.

NACIAI RENGIA SI UŽPULTI KITAS EURO-
POS VALSTYBES, SAKO WELLESPavojus Ispanijai ir Amerika padės Boli-
vijos valdžiai

WASHINGTON, D. C., liep. 21 d. — Sumner Welles spaudos atstovams šiandien pareiškė, kad Amerikos vyriausybė turi duomenų, kurie rodo, jog naciai rengiasi užpulti kitas Europos valstybes.

Naciai nori paimiti visišką savo kontrolę užsilikusias nepriklausomas Europos valstybes.

Welles atsisakė duoti smulkesnių informacijų, bet manoma, jog Ispanijai ir Portugalijai gresia Hitlerio invazijos pavojus.

Gen. Franko netei-
singi šmeižtai

WASHINGTON, D. C., liep. 21 d. — Sumner Welles tvirtina, kad gen. Franko savo kalboje neteisingai apkaltino Jungtines Valstybes.

Teikdama paramą badaujančiai Ispanijai, Amerika nenorėjo primesti svetimų politiką, kaip Franko tvirtina, bet vien tik tai prašė, kad Ispanijos gyventojai nebūtų įtraukti į karą.

Amerikos valstybės gali augti, jeigu vandenynų keliai bus laisvi, nepateks į priešo rankas, sako Welles.

WASHINGTON, D. C., liep. 21 d. — Sumner Welles tvirtina, kad Jungtinių Valstybių vyriausybė padėsianti Bolivijos valdžiai, jeigu ji turėtų kokių nesusipratimų su vokiečiais.

Bolivijos valdžia išvyko nacių ministerį už kurstymą ir aktyvų dalyvavimą sukilime.

Jungtinės Valstybės neįsileis išvyto nacių ministro. Kolumbijos prezidento pareiškimas dėl Panamos kanalo yra draugiškas žingsnis, sako Welles.

Leis valdžiai rekvi-
zuoti nuosavybę

WASHINGTON, D. C., liep. 21 d. — Administracijos atstovai deda pastangas, kad kongresas ir senatas galimai greičiau leistų valdžiai konfiskuoti krašto apsaugai reikalingus turtus.

Senato karo komisijos pirmininkas Reynolds nepasirašė įstatymo projekto, nes bijo, kad vyriausybė nekonfiskuotų laikraščių ir radijo stočių.

Manoma, kad kongresas netrukus priims šį valdžios įstatymo projektą.

Turkiją pasiekė žinios, kad sovietų aviacija sunaikino žymią dalį žibalo valymo punktų Rumunijoje.

AMERIKOS PREZIDENTAS

FRANKLIN D. ROOSEVELT

RAUDONOJI ARMIJA GINA SMOLENSKĄ,
SAKO MASKVAVisur sustabdė
nacių atakas

MASKVA, Rusija, liep. 21 d. — Raudonoji armija labai smarkiai puola prasiveržusias vokiečių kariuomenės dalis Smolensko srityje, skelbia sovietų karo ministerijos atstovai.

Raudonoji armija sulaukė nacių visuose kituose frontuose.

Sovietų atstovai tvirtina, kad Smolenskas dar randasi rusų rankose, nežiurint į priešingus vokiečių štabo tvirtinimus.

Smolenske buvusi sovietų kariuomenė gynėsi nuo vokiečių divizijų.

Numušė 31 nacių
lėktuvų

MASKVA, Rusija, liep. 21 d. — Šiandien sovietų karo jėgos numušė 31 vokiečių lėktuvų. Polocko, Nevel, Novograd Volynsko srityse vyksta labai smarkios kovos.

Rusai užkirtę vokiečiams kelią į Kievą. Vokiečiai turi labai didelių nuostolių, nes vietomis pasilikę rusų tankai įsiveržia į žygiuojančius vokiečių pėstininkus ir visus iškloja.

Vokiečiams labai kenkia užfrontė pasilikusios partizanų grupės.

Stalinas nepajėgia
atlikti pareigų

MASKVA, Rusija, liep. 21 d. — Stalinas šiandien sau pasiskyrė 4 vicekomisarų, nes jis negali apsidirbti.

Jis dabar užima kelias labai atsakingas vietas, kurių pats vienas negali tinkamai prižiūrėti.

Stalinas eina premjero pareigas, karo komisaro pareigas, jis yra apsaugos tarybos pirmininkas ir skaitosi partijos sekretorium. Paskirti vicekomisarai tvarkys karo komisariato reikalus.

Pietų Afrikos valstybės gyveną japonai skubiai važiuoja namo.

Vokiečiai peržengė
Dniestrą

BERLYNAS, Vokietija, liep. 21 d. — Štabas tvirtina, kad vokiečių kariuomenė keliose vietose peržengė Dniestrą upę ir vežasi desorganizuotą sovietų kariuomenę.

Vokiečių laikraštiniškai sako, kad dabar jau atidarytas kelias į Ukrainą. Vokiečiai tikisi netrukus paimiti Odesą.

Šiaurinėje fronto dalyje vokiečių ir suomių kariuomenės artėja prie Leningrado.

Bolivijoje areštuoja-
mi nacių agentai

LA PAZ, Bolivija, liep. 21 d. — Bolivijos prezidentas Peniaranda pareiškė, kad jis turįs dokumentalių įrodymų apie vokiečių ministerio Wendler intervenciją į ruošą sukilimą.

Bolivijos policija areštavo buvusį finansų ministrą Estenoro, kuris atvyko į kareivine sukiimui ruciti.

Policija suėmė daugelį sufašistėjusių asmenų, kurie buvo pasižadę dirbti vokiečių naudai.

Graikijoje didelis
badas

NEW YORK, N. Y., liep. 21 d. — Sugrįžęs Amerikos ministras Graikijai tvirtina, kad visame krašte siauria didžiausias badas.

Ministeris važiuo per Berlyną ir tvirtina, kad vokiečiai yra labai nusiminę dėl galutinio karo rezultato. Vokiečiai mato, jog britų aviacija kasdien vis smarkiau bombarduoja Vokietijos miestus.

Vokiečių kariuomenė rekvizavo visą maistą Graikijoje, todėl visi badauja.

Japonai traukiasi
nuo "ašies"

MANILA, Filipinų salos, liepos 21 d. — Nauja japonų vyriausybė deda pastangas atsitraukti nuo "ašies", nes ji neturėtų greitais Hitlerio laimėjimais.

Naujas japonų užsienio ministras yra surištas su finansinėmis japonų sferomis ir nenorėti karu su Anglija bei Jungtinėmis valstybėmis.

Dabartinė japonų valdžia lauks sovietų-vokiečių karo išdėvų tolimesnei politikai nustatyti.

VĖLIAUSIOS NAUJIENOS

— Šiaurinėje Norvegijoje vienas vokiečių kariuomenės dalinys sukilo prieš vokiečius ir išžudė aukštesnius karininkus.

— Amerikos valdžios sluoksniuose tvirtinama, kad Hitleris rengiasi pulti Gibraltarą ir siunčia kariuomenę Ispanijon.

— Kolumbijos vyriausybė išvyko vokiečių oro linijų agentą. Oru susisiekimas nevyksta, bet agentas neišvažiuoja iš krašto.

— Išties dieną vakar britai bombardavo Prancūzijos pakraščius uostus, kur naciai sutraukė submarinus Atlanto kova.

— Britų aviacija bombardavo pietų Italijos miestus ir užmušė 15 italų.

— Vokiečiai pasiūlė turkams pastatyti gerus plentus, kuriuos jie patys mano panaudoti. Turkai neleidžia vokiečių inžinieriams vykti kraštan.

— Bolivijos valdžia areštavo 8 karininkus, kurie simpatizavo naciams. Vokiečių ministras atsisakė išvažiuoti iš Bolivijos.

BOLŠEVIKAI IŠGABENO SIBIRAN 200,000
LIETUVOS GYVENTOJŲKaro pradžioje areštavo tukstančiais
MUSŲ SPECIALAUS KORESPONDENTO D-RO PRANO
ANCEVICIAUS TELEGRAMA

BERLYNAS, Vokietija, liepos 21 d. — Drauge su keliolika užsienio žurnalistų vokiečių karo vadovybės buvau pakviestas aplankyti Lietuvą ir Latviją.

Liepos vienuoliktą-aštuonioliktą dienomis teko padaryti tokia kelionė automobiliais. Išvažiavome iš Berlyno ir pasiekėme Eidkunus, Virbalį, Vilkaviškį, Mariampolę, Kauną, Jonavą, Ukmergę, Širvintus, Vilnių, Panevėžį, Pasvalį, Biržus, Skaiskalnę, Rigą, Mintaują, Joniškį, Šiaulius, Kelmę, Tauragę, Skaudvilę, Tilžę ir sugrįžome vėl į Berlyną.

Kelionėje sutikau ir kalbėjau su tukstančiais lietuvių, pradedant paprasčiausiais kaimiečiais ir darbininkais ir baigiant aukščiausiais dabartinės Lietuvos vyrais. Surinkau visus dabar Lietuvoje einančius laikraščius, butent Kaune dienraštį "I Laisvę" ir savaitraštį "Ukininko patarėjas". Vilniuje dienraštį "Naujoji Lietuva". Panevėžyje savaitraštį "Išlaisvintas Panevėžietis". Šiauliuose savaitraštį "Tėvynė" ir Telšiuose savaitraštį "Žemaičių žemė".

To išdavoje susidarė toks dabartinės Lietuvos vaizdas: Bolševikų siautėjimas Lietuvoje karo išvakarėse buvo stačiai žvėriškas. Birželio 14-15 dienomis lietuviai buvo masiškai gaudomi ir gabenami į Sibirą, Kazakstaną. Tokiu būdu išgabenta 200,000 žmonių įvairaus amžiaus, skirtingiausių pasaulio ir įvairių profesijų.

Kiti transportai buvo planuojami biželio gale. Visoje Lietuvoje kilo neapsakoma baimė ir sumišimas.

OKUPANTAI KRAUTUVĘ ATIMDAVO, O
SAVININKĄ KALĖJIMAN ĮGRUSDAVOBolševikai persekio-
jo ir žydus

BERNAS, Šveicarija, liep. 21 d. — Išaiškinta, kad sovietų Lietuvos valdžia labai smarkiai persekiojo visus krautuvinius, nekreipdamą jokio dėmesio į tautybę.

Kalvarijos pirkliai Urija Zivov, Šliom Aronson ir Janke Zilberman buvo nuteisti nuo 5 iki 7 metų sunkiųjų darbų katorgos.

Jų turtas buvo atimtas. Oficialiai jie buvo kaltinami prekybų slėpimu, tikrumoj gij jie buvo persekiojimo aukomis.

Buvo nuteisti Linku-
vos pirkliai

BERNAS, Šveicarija, liep. 21 d. — Linkuvos pirkliai Leiba ir Mina Sapirai buvo nuteisti po 7 metus katorgos už paslėpimą prekių 1,562 litų sumai.

Nuteistas penkiems metams aukščiausiai minėtų krautuvinių vėžėjas Jankelis Šapiro. Už minėtą sumą okupantų laikais Lietuvoje galėjai nupirkti tik 5 poras batų.

— Britai skelbia, kad ateinančiais mėnesiais anglų aviacija pradės taip smarkiai bombarduoti vokiečių miestus, kad Coventry bombardavimas bus menkiniekis, palyginus su britų bombardavimo pasekmėmis.

— Amerikos valdžios agentai stengiasi sutaisyti Čankaišeko ir sukilusių komunistų jėgas, kad Amerikos ginklai nebūtų naudojami civiliniam karui.

O R A S

Debusuotas ir šiltas, vakare li. Saulė teka — 5:38; leidžiasi — 8:20.

Kauno pirklis J. Papilskis nuteistas 6 m., o Kalvarijos pirklis Bakto penkiais metais už tokius pat nusikaltimus.

Bolševikų agentai
trukdė keleivius

BERNAS, Šveicarija, liep. 21 d. — Patirta, kad bolševikų agentai prie žmonių kildavo kiekviena pasitaikiusia proga.

Jeigu komunistas negaudavo atsistoti autobuse, tai jis pradėdavo ieškoti priekabių, kol surasdavo vietą.

Kartais autobusuose budavo dideli skandalai, nes keleiviai nenorėdavo rodyti dokumentų. Drąsiau jausdavosi tikrai užsienio pasą turintieji žmonės.

Geležinkeliai blogai
tvarkėsi

KARALIAUČIUS, Vokietija, liep. 21 d. — Patys bolševikai skųdavosi, kad daug nuostolių atnešdavo bloga geležinkelių tvarka.

Okupacijos laikais iš Panevėžio į Kupiškį traukinys eidavo tris dienas, nors juos skiria tik 60 km. atstumas.

Šitokiu būdu Panevėžin siųsti bekonai iškrito pakelėje. Vežami gyvuliai buvo labai sugrūsti į vagonus, todėl ne dyvas, kad per tris dienas daugelis išdėvė.

Per Liepos ir
Rugpjūčio
MĖNESIUS
NAUJIENŲ RASTINĖ BUS
atidaryta

KASDIEN NUO 8 VAL. RYTO
IKI 8 VAL. VAKARO.
Šeštadieniais
TIKTAI IKI 4 VAL. POPIET.
Sekmadieniais
BUS Uždaryta.
"NAUJIENŲ" ADM

P. Širvys

Svečiuose pas dėdę...

Beskaitydamas per. m. "M. J." 23-24 nr., idėta J. L. str. "Mintys ir valia", aš prisiminiau vieną savo gyvenimo įvykį, kuris išlikęs ryškus mano atmintyje iš to, tiesa, dar nesenno laiko, kai aš rinkausi gyvenimo kelią. Tas įvykis sužadino manyje norą lavintis, paskatino pažinti gyvenimą ir jo reiškinius, buvo galutinis posukis į pažangą, laisvą galvoją, todėl noriu jo prisiminti pasidalinti ir su kitais M. J. skaitytojais. Kartu tikiu, kad ir tu, drauge, pasikysysi pakaušį ir į mūsų laikraščio skiltis pateiksi vieną kitą įdomesnę momentą iš to meto, kai apsisprendei tarnauti pažangiai minčiai.

Tai atsitiko viename šeimyniškame pobuvyje. Pagal seną, prieškarinį mano dėdės, pasiturinio valstiečio, paprotį, vieną kartą metuose, per šv. Jurgio atleidus, pas jį budavo sukviečiami artimesnieji giminės pasisvečiuoti. Prie vaišių stalo, kai pirmosios lėkštės sriubos, pirmieji avienos gabalai prasmego svečių skilvituose, o pasaldinta skaidrioji atleido jų liežuvių pasaitėlius, svečiai, juokaudami ir apšėdami savo kalbon įmaišydami sąmojus, pradėjo dalintis savo gyvenimo džiaugsmiais ir vargais.

Atsitiktinis šių vaišių svečias, malonaus ir protingų akių šeimnininko brolis, apie kurį visi žinijo, o kiti net dvejavo, si su juo kalbėti, lyg ir netyčio mis užklausk vos tik pakviestą prie stalo apyjaunį vaikį, neturtingą šeimnininko broliaukį, dirbusį čia ukiu darbus: Na, o ką jūs jaunieji, istengiate, kaip savo mielas dienelės leidiate? Organizuoti, tur būt, esate, stiprūs?

Pastebėjau, kaip šalia užklauskėjo sėdėjęs šeimnininkas darė broliavaikiui kažkokį ženklą: primėrkė vieną akį, paskiau kitą ir pakratė galvą. Tik vėliau sužinojau, kad tai reiškę nesiginčyti su maloniū svečiu. Mat, Jonas (toks broliavaiki vadas), apylinkės davatkėlių bedieviū šaukiamas, šeimnininkams jau buvęs padaręs "sarmatą" su klebonėliu besiginčydamas. Bet jis nepastebėjo dėdės ženklų, — o kad ir būtų pastebėjęs, vargiai būtų juos atkreipęs dėmesį, — ir atsakė: — Nagi, gyvenam kaip pelė po šluotą, ir gana...

Kaip muzikanto tampomos armonikos balsai kaitaliojosi pokalbio temos, kol minčių vingiais buvo prieita ir apsiesta prie klausimo, ar galima laisvė pilna to žodžio prasme, ar apskritai galima laisva mintis, laisva valia.

Aš nepajėgiau dalyvauti ginčuose, bet mane jie sudomino ligi gyvo kaulo. Stengiausi sugauti kiekvieną puosniojo dėdės mintį, kuriomis jis triuškinio Joną.

— Tu sakai, kad mūsų krašto progresą gali garantuoti tik pažangioji jo liaudis, pažangusis jaunimas arba, kaip dar tu sakai, tie, kurie aukština laisvą galvoją, laisvę. Tačiau kas yra tas laisvas galvojas?

Ar tik ne jūsų, jaunuolių, laki fantazija? Laisvės, laisvo galvojimo niekur mūsų žemėje nėra. Štai jums pavyzdys: išeina mūsų malonus šeimnininkas į savo lauką prie rugių dirvos, kurioj tik reti gyvplaukiai iš po žiemos likę. Ar jūs tuomet galvosite, — kreipiasi kalbėdamas į šeimnininką, — kad tie javai vešlys ir duos gerą derlių? Ne! Galvosite, kad veltui buvo

jūsų prakaitas tame sklype. O jeigu būtų geri javai, galvotumėt, kad geras derlius bus. Tai gi, čia jūsų vienokį ar kitokį galvoją nusako ne tas, kaip jūs panorėsite galvoti, bet nuo jūsų mažai priklausančios gamtos reiškiniai: oro sąlygos, išnaikinusios javus arba padėjusios jiems bujoti, ar ne taip?!

Arba štai mano dirbtuvė: dirba 60 darbininkų Kiekvieno mėnesio 1 d. jiems išmoku algą. Laisvai elgdami jie galėtų algos neimti. Bet tai nedaro, nes jie dirba tam, kad pavalgytų, apsirėdytų ir, apskritai, pragyventų. Vadinasi, jų šitoki, o ne kitokį elgesį nusako ne laisva valia, bet jų gyvenimo pareikalavimai, ar ne taip?

Tu, ginčydamasis su manim, tariasi laisvai besielgiant, bet iš tikrųjų, taip nėra! Tavo jaunais, nepritęsus protas susižavėjo kažkokiom knygpalaikėm, kurios tau įkalė į galvą tai, ką sveikas ir praktiškas protas atmeta, ir vis dėlto jomis sekdamas tu ginčijiesi su manim, ar ne taip?!

Juk ir pažangus mokslo žmonės pripažįsta, kad laisvės, kokią jūs, jaunieji, dažnai įsivaizduojate, nėra ir būti negali. Nes jei nebūtų įstatymų ir įvairių apribojimų, jei gyvenime viešpatuotų visiškai laisvė, tai būtų gryna anarchija, netvarka: bernas panorėtų savo šeimnininką užmušti — užmuštų, darbininkas panorėtų savo mašiną sugadinti — sugadintų, ir visa tai darytų laisvės vardu, sakyktų: — Kaip aš noriu, taip ir darau, dabar laisvė! I ką tai būtų panasū?!

Dauguma svečių pagarbiai klausė protoingojo dėdės žodžių; kad ir mažai suprato kiti jos prasmę, lingavo galvomis jam pritardami. Aš irgi pradėjau abejoti, ar jo oponentas atsispirs, nors dėdės kalba kažkodėl man buvo ne prie širdies. Bet Jonas, pasinaudojęs progą, kai dėdė lenkė taurelę, vėl, il gaidys, pradėjo kirstis:

— Jūs, laikydamis jauti užuodegus, norėjote jį ant manęs užvyti, kad subadytų. Bet jis — gyvulus nemandagūs: sukasi aplinkui ir tiesia ragus į tą, kuris taip nevykusiai norėjo suvaldyti. Tad laikykites dabar!

Aš visai pritariu Jums, kad žmogaus vienokį ar kitokį elgesį, vienokį ar kitokį galvoją, veikia, nusako mus supančio gyvenimo reiškiniai: cras, mūsų visuomeniška padėtis, t. y., tas, ar mes darbininkas esame, ar valstietis, ar fabrikantas, ar kitas kas. Taipgi tiesa, kad aš, anot Jūsų, susižavėjau knygpalaikėmis, kurios mane įgalino su Jumis ginčytis. Bet gi netiesa, kai jūs teigiate, kad kaip tik dėl to nėra laisvo galvojimo, nėra ir negali būti laisvės pilna to žodžio prasme. O mokslo žmonės tai tikriausiai nereiškė tokių minčių, kokias jūs norite jų didžiam protui primesti. Jau filosofas Šelingas įrodė, kad žmogaus galvojimo ir veikimo laisvė neprieštarauja tam faktui, kad juos nusako tam tikri, nuo žmogaus neparengta arba labai mažai parengta, veiksmi; net priešingai — remiasi jais. Kitaip tariant, jeigu žmogaus vienokį ar kitokį galvoją nusakytų tvirti ir aiškūs dėsniai, tai iš viso nebūtų įmanoma laisvė ir laisvas gal-

vojimas. Nes tik toks žmogaus galvojas ir elgesys yra laisvas, kuris atliekamas sąmoningai. O galvoti ir elgtis sąmoningai, tai nereiškia, kad manęs elgesio ir galvojimo niekas nenusako, o tik reiškia, kad aš gerai suprantu tuos veiksmus, kurie mano elgesį ir galvoją nusako. Peržvelkime Jūsų pačių iškeltą pavyzdį su mūsų šeimnininko javais. Amžiais yra patarta ir nustatyta, kad kai žiemą javai išsūta ir pavasarį dirvoj tik gyvplaukiai pakyla, nebuna derliaus; žemės sklypą idėtas darbai nueina veltui. Todėl kai galvojama taip, kaip patyrimo yra patikrinta ir tvirtai dėsniškai nustatyta, galvojama sąmoningai, o todėl ir laisvai. Jeigu šeimnininkas galvotų priešingai, — kad iš tos dirvos sulauks puikaus derliaus, — jo galvojimas būtų nesąmoningas, išplauktų arba iš visiškai gyvenimo reiškinio nepažinimo, arba iš ligotos galvos! Juk bepročio elgesį ir galvoją niekas nelaiko laisva, nes juos diktuoja ne sąmoningai, laisva valia, o jo sukrikė, sąmoningai galvoti nepajėgia smegenys.

Ar laisvas buvo galvojimas senovės žmogaus, kuris žaibą laikė dievišku reiškiniu ir jį garbino? Aišku, nelaisvas! Jo galvojimas rėmėsi ne ištyrimu šio reiškinio, ne jo visapusišku pažinimu, o kažkokia slaptinga dieviška jo galia. Jo galvojimas nebuvo sąmoningas. Nevaržomas prietarių, sąmoningus, o todėl ir laisvas žmogaus galvojimas apie žaibą prasidėjo tik tada, kai žmogaus proto buvo nušatyta aiškus ir tvirtas dėsni, iš kur ir kaip šis reiškinys atsiranda, kaip galima jį suvaldyti ir t. t.

Jeigu aš save laikau pažangiu jaunuoliu, jeigu aš glia. isitinkęs, kad tik pažangi mintis, išgalėjusi mūsų gimtinę, sukurs laimingesnę ateitį, tai aš taip galvoju ne atsitiktinai: mane taip galvoti verčia žmonių visuomenės gyvenimo patyrimas, aiškus supratimas to, kad nors ir galima į istorijos ratą kaitioti kuolus, bet jo sustabdyti negalima: jis vis sukasi pirmyn. O eiti kartu su gyvenimu, nekludyti istorijos vystymuisi, bet jį dar skatinti — tai reiškia elgtis sąmoningai ir laisvai.

Jūs mus laikydami Jonelais durneliais, nesąmoningai, taigi ir nelaisvą galvoją norite pavaizduoti kaip laisvą, atimkintę, kad čia sofistika, nes norite įrodyti, kad laisvo elgesio ir galvojimo pilna to žodžio prasme, nėra, kad laisvės nėra ir būti negali. O šitai jūs kalbate ir galvojate taip pat neatsitiktinai; tai jūs darote sąmoningai ir visai laisvai. Jums, matyt, rupi, į istorijos ratą kaitioti kuolus, suvaldyti mūsų krašto progresą, nes jums pirmoj eilėj rupi savo asmeniškai nauda, nes jums taip kalbėti apsimoka, nors ir matote, tur būt, savo kalbos prieštaravimus...

— Vieniems laisvė — kitiems nelaisvė, — truputį susinervinęs pertraukė svečias.

— Sutinku, — atsiliepė Jonas: — užtat juo labiau mes turime nekludyti žmonijos pažangos, nes jos vystymasis ga-

rantuoja visišką nelaisvės sąvokos išnykimą...

Nežinia, kol dar būtų tęsėsis ginčas, jei nebūtų įsikišusi šeimninė:

— Valgykite, sveteliai, gerkit, negi bartis čia atvykote. O tu Jonuk, — kreipėsi jį į gimtinaitį, — nieko nežina, tik ginčytis... Net negražu...

Pokalbis pakrypo į šeimyniškų klausimų, nes ir maloniajam svečiui, atrodo, ginčas įsi- pyko. Jis nervingai pradėjo krimsti gabelėlį dėros.

Aš širdyje troškiau ginčo tęstis, stebėjau, iš kur mano giminitis, telankęs pradinę mokyklą, taip kirstis moka. Mintyse aš pritariau jam, nes mano protas irgi ieškojo kažko naujo, kelių, kuriais būtų galima nukeliauti į stebuklingąjį kalną, prie "Laisvės žiburio".

Nuo to laiko aš nuolat lankiausi Jono lušną, pasidariau uolus jo pažangaus knygyne skaitytojas. Ir juo toliau, juo labiau įsitikinau, kad norėti savo mylimai tėviškei gero — reiškia eiti laisvo, pažangaus galvojimo keliu, eiti kartu su istorija, ją skatinti, o nesipriešinti jai.

Naujienu Namu Fondo PIKNIKAS

Liepos 27 d., 1941 m.

ATSILANKYKIT arba pasiūskit Kuponą Reikalaudami Apskaičiavimo DYKAI.

- Nereikia įmokėti.
- 36 mėnesiai išmokėti.
- Pirmas mokėjimas spalį 1.

Karšto Vandens Įrengimai:

- STYMO-FURNASAI—
- ALIEJAUS PĖCIAI IR
- "STOKEROLA" STOKERIS.
- NO GEARS—NO OIL
- 3 metų garantija.

SOUTH CENTER PLUMBING AND HEATING SUPPLY CO., Inc.
6 W. Garfield Blvd. prie State St. (N. W. kamp. State ir 55 St.)
Telefonas ATLANTIC 4290.

Aš esu užinteresuotas sekamas dalykais, pažymėtais X (nėra prievolės):
☐ Apšildymo ☐ Stokerių ☐ Plumbingu ☐ Sienu Taidu
Vardas
Adresas
Telefonas

TAUPYMO BANKUTĖS

Universal Savings and Loan Association duoda kiekvienam progą įsigyti šias gražias su kalendarium bankutes visai nemokamai, tik reikia atidaryti taupymo šėrų sąskaitą Universal Savings and Loan Association, 1739 S. Halsted St. Tąsyk gausite šią — bankutę nemoka-

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"

Ar žinai, kodėl vieni ji giria, kiti keikia, bet visi mėgstą ją skaityti?

Net kunigai pasislėpę ji studijuoja, nors savo parapironims draudžia jį į rankas paimti.

"Keleivį" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus įsiai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinių, gražių eilių, idomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik \$2.00 metams. Adresas toks:

"KELEIVIS"
253 Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

EASE BURNING EYES

Refresh them with **MURINE** For Your EYES

Murine soothes, cleanses and refreshes irritated, reddened membranes caused by head colds, driving, winds, movies, close work, late hours. Free dropper with each bottle. At all Drug Stores.

DOCTOR'S AMAZING LIQUID
GREAT SUCCESS FOR
SKIN TROUBLES
(externally caused)

PAISED FROM COAST TO COAST!

No matter what you've tried without success for unsightly surface pimples, blemishes and similar skin irritations, here's an amazingly successful doctor's formula—powerfully soothing **Liquid Zemo**—which quickly relieves itching soreness and starts right in to help nature promote FAST healing. 30 years continuous success! Let Zemo's 10 different marvelously effective ingredients help YOUR skin. Also ointment form. Severe cases may need Extra Strength Zemo.

Rich yet Mild!

KRAFT VELVEETA

... this cheese food that's **digestible as milk itself!**

SPREADS! SLICES! TOASTS! MELTS PERFECTLY!

Perfect for today's popular "Tossed" salads

KRAFT FRENCH DRESSING

AMERICA'S LARGEST SELLING BRAND

Garsinkitės "N-nose"

S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra didžiausia lietuvių organizacija. Tai lietuvių apdraudęs tvirtovė Amerikoje. Tai lietuvių brolybės fraternal organizacija. SLA trokšta dar daugiau gerų lietuvių suvienyti broliškais ryšiais vienon didelėn ir gražion šeimynon. Dabar eina SLA. Pažangos Vajus naujiems nariams priimti.

Susivienijimas iš apdraudęs nedaro sau pelno, todėl Susivienijime apdrauda yra pigesnė. Bet Susivienijimas teikia lietuviams daugiaus, negu apdraudą. Susivienijimas veikia kultūriniėje dirvoje, stiprina lietuvių Amerikoje ir rupinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA. organizatorių. Kai vienas tų organizatorių atsilankys į jūsų namus, paklauskite jo patarimo—pristatyskite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
307 West 30th Street, New York, N. Y.

Everybody raves about your salads, Peg. What's the secret?

MIRACLE WHIP!
Its "different" flavor always makes a hit.

MILLIONS AGREE—Miracle Whip does work wonders with salads! A unique combination of old-fashioned boiled dressing and fine mayonnaise, Miracle Whip is by far America's favorite salad dressing.

JACK SWIFT

THIS REVEALS OUR POSITION, BUT I COULDN'T STAND BY AND SEE MEN KILLED BY THAT THING

BEHIND THE TREACHEROUS COUNT AND HIS POLAROID CROWD, A FIERCE FORM RISES, ITS CLAWS POISED TO POUNCE

THE COUNT IS NOT CERTAIN HOW I WON WHERE WE ARE AND IS WITH- LUCK. THE HOLDING HIS FIRE AND HE DOES MONSTER IS NOT NOW THAT BEASTS THERE UPON THEM!

KORESPONDENCIJOS

Binghamton, N. Y.

Binghamton Lietuvių Žinios

Tiek buvo jūsų reporteraitė įsibraukus į Europos karo įspūdžius, kad nebuvo kada kitką daryti. Be to, sunku buvo nepasipiaustyti žodžiais su pora karštų Binghamtono komunistų. Prie viso to dar reikėtų pridėti patarimas vienai moteriai ant Našlų Avenės ir vienai ant Hazel gatvės, kad geriau savo jaunas mergytes laikytų namie, o ne siųstų į kokius ten darbininkų ir komunistų kongresus. Tos jaunos mergaitės gali gerokai kliučių turėti ateityje už savo dabartinę veikimą.

Kalbant apie susirinkimus, čia neseniai buvo "mass" balsavimas Ukrainų salėje, kur buvo nutarta ir vienbalsiai paremta atsikviesti jauną kunigą Binghamtono lietuvių parapijai. Dabartiniam kunigui buvo duotas patarimas, kad "laisvų norų" rezignuotų.

Tas nepavyko, ir prisiėjo reikalas pavesti Šv. Juozapo bažnyčios narių balsavimui. Lai-nyčiai nyskupas atsivertė jauną kunigėlį, kuris yra "assistent". Bet tas jaunas kunigas — vieni sako yra vokiečiai, kiti sako lenkas — vistiek nemoka lietuvių kalbos.

Balių Binghamtone netruks-ta. Ssenabai buvo surengta 25 metų sidabrinis jubiliejus po-nams Rašimams. Šiame baliuje biskp "padaugino" ponas Valsulis ir ponas Labeikis, ir jų balsei labai "pakilo", vadinasi, pradėjo iš "aukštų notų" alasavoti...

Vyrukai, mažiau gerkite — mažiau reiks bartis.

Panelė Onai Gudauskaitės buvo surengtas gimimo dienos balius Langdon Grove (arba "Doc's Farm").

Praeitą savaitę buvo parva-ziavę mūsų lietuviški kareiviai, švaistėsi po miestą Julius Blin-kavitch ir Kazio Tinkuno su-nas.

Vieno Jono "filosofija" yra: "Kožnai moteriai reikalinga turėti trys (3) vyrus." Kažin kur Jonas tai ištraukė? Gal tai parašyta kokioje knygoje?

Jūsų reporteraitė buvo pra-nešta, kad ponas Varkulis turi bėdų su savo vistinycia. Praei-tą subatą, kai jau reikėjo ku-tė malevoti, jis negalėjo gauti jokios pagalbos nuo sunaus, nes jo sunas naminių vištų ne-mėgsta. Ir, be to, girdėsi, jog Varkulių "Bobby" irgi priešin-gas toms vištom.

Liepos 14 Jonas Lukšis ap-

REMKITE TUOS, KURIE
GARSINASI
"NAUJIENOSE"

leido ši gražų miestą ir išvy-ko į Brooklyną apylinkę, kur mano darbą gauti.

Dabar sudiev ir bukite ra-mūs iki kito karto.

Jūsų reporteraitė

Lemont, Ill.

Lemonto Lietuvių Rengiasi
Metinimo Sienlėms Liepos 27

"Naujienu" piknikas mūsų apylinkė yra mums tikra me-tinė šventė. Mes netik kad pik-nike sutinkami daug mūsų pa-žįstamų, bet ir į namus sulau-kiam tą dieną daug svečių. Kiekvienas lietuvių ukis apie Sunset parką buna pilnas au-tomobilių. Aš manau, kad ir vieškelio gaspadoriai laukia "Naujienu" pikniko (o gal ir jie lietuviai?), nes dar visai neseniai apie šį daržą kelias 4A buvo išardytas, dulktas, o dabar jie padarė puikų vieške-lį, tarsi žinodami, kad juom turės važiuoti naujo Packardo naujas savininkas.

Kad pragarsėtų Lemontas vienas iš mūsų turi gauti Pack-ardą.

Mūsų lietuvių kolonija ne-skaitylinga ir niekuo nėra pra-garsėjusi, — kas kita jei mes gausime Packardą — tai 100% daugiau pragarsėtų. Aš manau, kad nesunku tai buti, jeigu mes visi taip dirbtumėm tikietų pardavime, kaip mano kaimynas ponas Kubaitis. Mes turim išpirkti labai daug tikietų, o jų galima gauti "Naujienu" ofi-se arba pas daržo savininką Wm. Kubaitį, ir juos sumest į bakus taip pat jie būtų ant viršaus. Gal traukėjas pamirš juos sumaišyti, tada Packard-as ir bus lemontiečių...

Aš kasdien pravėžiuoju pro ši didelį 52 akrų daržą; jis vis dar tebeturi pavasario grožy-bės rubus. Jis yra gerai pri-žiurimas ir tvarkomas ponų Kubaitių.

Paremkime "Naujienu" na-mo fondą ir "Naujienu" ap-švietos darbą.

Kasgi iš mūsų neatsimena tą laiką, kada atvažiuavom iš Lie-tuvos apie 28 arba daugiau me-tų atgal. Žemaičiai, dzukai ir kitokie budavo susirinkę nega-lėdavo susikalbėti lietuviškai, nes kuomet mes augome Lie-tuvoje — lietuvių kalba ir ra-šyba buvo išdrausta caro val-džios. O dabar tie patys žmo-nės išmoko taisyklingą lietuvių kalbą ir rašybą. Daugumas iš mūsų šį progresą padarėme beskaitydami "Naujienas". Ar biznierių, amatininkas, fabri-ko darbininkas ir ukininkas, "Naujienos" mums visiems yra tinkamas dienraštis — to-dėl mes visi turime puo galime prisidėti, kad šis piknikas būtų pasekmingas. Iki pasima-tymo "Naujienu" piknike Sun-set park daržą liepos 27 d.

—Julius Placiukas

VIENAS IŠ JŲ BUS ČAMPIJONU.

Šie keturi golfininkai pasiekė semi-finalus tautiniam viešųjų parkų turnyre, Spokane, Wash. Iš kairės dešinėn: William Welch, Houston, Tex.; Jack Kearns, Denver, Colo.; Pete Doll, Louisville, Ky., ir Art Pomy, Detroit, Mich.

KNYGŲ APŽVALGA

KORNILOVO SMOGIAMASIS
PULKAS

Tai virš dviejų šimtų pus-lakščių 1936 metais Paryžiuje išleista (tipiška "baltagvardie-tiška") knyga, aprašanti (auto-rius įvaduose pažymėtas M. A. Skritskis, "talentingas", pasak tyf. prof. rašytoja N. Golovino, "pa tyrys sąstojaus, — nors tokia pavardė negirdėta) apie to pul-ko žygius nuo pradžių iki ge-lo (evakuacijos iš Krymo). Tai nėra istorija, tik aptaisytos ir traukos, nes pilnos istorijo. Pateidauja tas gen. Golovinas. Atskleidžia sudėti puslaksčius kai kurie paveikslai. Idomu kad knygos pradžioje padėta iš-trauka iš to pulko įsakymo kur kalbama apie šios knygos išleidimą, (išeina, kad užsiest oficialus, su pulko vado ir ad-jutanto parašais, įsakymai). Knyga sudėtinė, nes dėlojam: tam Kritskui, gen. Golovinui "Sargybinio" žurnalo redakto-riui, leibgvardijos poručikui, dar kam, ir pulko kariaus ("či-nam"). Aprašymas dideliu ta-lentu nepasizymi, ir pagyrimai sudarytoji (matomai, iš savų jų tarpo) visai suprantami, kai-po iš draugų karių. Bet skai-tyti pusė panašių knygų iš "rau-donųjų" pusės. Ir čia neslepia-ma ir savų žiaurumų kartais, nors piešiami bausmės "rau-donųjų" atsiskaitymai su paimamais "baltaisiais", ("iš paimtų be-laisvėn raudonųjų du šimtai bu-vo čia pat sušaudyti, trys šim-tai nuvaryti į užnugarį"...).

Tiek daug atvirumo nėra, kaip, pavyzdžiui, "raudonosios pusės" knygoje "Rusija, nu-plauta krauju" (Artemo Vesio-lyj), nei tiek literatinio gabu-mo nėra, bet nei tiek, kiek tru-pūt vietomis lyg "senstelių-juo" Eugenijaus Čirikovo ra-šymo (romantiškoje) formoje, (jo knygoje apie Krymo die-nas "baltųjų" pusėje — "žvė-ris iš bedugnės"). Žinoma, ty-rinėtojų mados abiejų pu-sių tų laikų knygos, nes taip išskyla daug detalių didelio šiur-paus vaizdo, kai baigė dienas buvusioji "vieningoji, nedalo-moji Rusija" (žinoma, nekaip žiūrėjusioji į tuo pat laiką be-atsigauniančias mažas tautas ir valstybes iš milžiniškos Rusi-jos, kuri buvo vadinama prieš tai "tautų kalėjimu"...).

pridėtos schemos matosi kovų eiga. Pirmiausia, Kornilovo pul-kas čimėsi kovos prieš vokie-čius, kai frontas buvo suiręs. Paskui dideli žygiai (maišymas po kraštą) nuo Mogiliovo iki Kubanės Virskaukazy, iš ten evakuacija (iš Novorosijsko) į Krymą, bandymas skverbtis virš Krymo, smukimas, Pere-kopo ir Krymo atidavimas.

Kokia buvo korniloviečių ideo-logija? Čirikovas savo roman-e Kornilovo ideją, laisvą, išieš-lik suteršę ją paskui. Šis pulko maršo žymu mišinys (galvose):

"Tegul aplink vien pasity-čiojimas, šmeižtas ir priesspau-da, — mūsų korniloviečių, minios ("černi"), — Neapykanta neužmuš"...

Tai be abejo atspindys tada vyravusios neapykantos karini-nkams, kuriuos, už norą dar ka-jiauti ir už "senus griekus", visai kareiviai kaninko ir ka-mavo...

Iš pradžios, girdi, dar ir kor-niloviečiai karininkai buvo su-sižavę revoliucija (pirmąja), ką rodo kitas maršo posmas:

"Mums negaila praeties, Caras mums ne dievas ("kumi"), — Mes turime vieną svajonę: Duoti Rusijai taiką"...

Bet greitai, girdi, tuo punk-tu iš maršo nusikratė...

Apie norėtą "duoti taiką", ži-noma, kas sau galvoja, (kaip ir šiandien Europoje): viena pusė norėjo atstatyti, kas bu-vo (— tą, žinoma, taika vadi-no), kita taikos norėjo, sunai-kinus tuos už savo taikos ideo-logijos kariautojus... Bet, aišku, ne-galėjo "baltoji" pusė taip jau ir kapituluoti be kovos, (po tiek metų galybės!), nestebėti-na, kad galėjo ir netikėti savo galutinio žlugimo galimybe... Iš to tai ir buvo visos kovos žiauri-rumas, (du pasauliai, lužtanti epochų riba...).

Knygoje daugiau (kaip ir te-gali būti daug knygų) kalba-ma turint galvoje savo žygius ir laimėjimus ar pralaimėjimus, o nekreipiant dėmesio į politi-nį pagrindą, kurį, aišku, vado-vavo pirmieji vadai (Kornilo-vas, Denikinai, Vrangelis). Ap-rašomieji žmonės rupinosi tik kariauti, — puliti, mušti, laiky-tis... Ir tuo, žinoma, klydo, nes tai "raudonoji" pusė ėjo su politi-kos ginklu taip pat. Net kai-miečiai, pasyvūs elementas vi-sur, greičiau išsijudindavo prieš "baltuosius", nors ir nenupie-šiant mums jų prie to priejimo, vaizdo, kaip šioje ištraukoje:

"— Sutiko gėdintis, — kal-bėjo korniloviečiai, — palyd-kulkosvaidžiais. Iš

Virskrimy, kaimiečiai nė neži-nojo apie kokį ten Vrangelio žemės įstatymą, tuo tarpu, kai "raudonoji" pusė kovojo už že-mę... Matyt, per daug dar tebe-pasitikėję tuo, kas buvo, ne-kreipė "baltieji" dėmesio į svar-biausią kovos pagrindą, — jų kova jau buvo socialinė, savo tautos turto ir neturto tarpe. — vienoj pusėj sąvokos "tau-tos garbė ir didybė" išnyko, kai imtasi senai įsiskaudėju-sius klausimus, štai, "briaunu-mis" statyti — aiškiai, ("taip" ar "ne")...

Po tas visas kovų vietas, aiš-ku, daug maišėsi ir lietuvių, kurių buvo ten ir pabėgėlių, ir kareiviusiose kariuomenės da-lyse (abiejose pusėse, per mai-šatį ir per palinkimą): Kijeve, Charkove ir kitur buvo pabė-gėlių iš Lietuvos, o buvusios Austrijoje kariuomenės dalyse kareiviai lietuviai.

Arėjas Vitkauskas.

Naujienu Namo Fondo

PIKNIKAS

Sunset Grove Daržė
135th and Archer Ave.

Sekmadienį

Liepos 27 d., 1941 m.

FOR NEW
PACKARD - CHRYSLER - PLYMOUTH3451
Archer Ave.
Tel.
VIRginia
23324030
Archer Ave.
Tel.
VIRginia
1515

BALZEKAS MOTOR SALES

"U WILL LIKE US"

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Avenue

Telefonas PORTSMOUTH 9022

WEST VIRGINIA Pocahontas Mine

Run iš geriantų mainų, daug \$8.00

dulkis įsima.

Perkant 5 tonas ar daugiau.

SMULKESNI YRA DAUG PIGESNI

BLACK BAND LUMP \$9.95

Sales takai ekstra.

PRADEK TAUPYTI
SIANDIE

Ateičiai Užtikrinti!

Taupykite dabar, kad, bedarbei už-ėjus, nereikėtų dejuoti. Taupykite saugioje įstaigoje, kaip UNIVERSAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION.

Čia jūsų indėliai NESA 3 1/2 nuošimčio. Yra apdrausti iki \$5,000 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Ofisas kasdien atdaras nuo 8 val. ry-to iki 8 val. vakaro; šeštadieniais iki 6 val. vakaro.

Universal Savings
AND LOAN ASSOCIATION

1739 SO. HALSTED STREET

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. VICTORY 4965
Stogas, rynas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Taisome bet k. Atnaujiname bet k. Darbas užtikrintas. Pilnai apdraustas.

Nepriklausomybė

yra brangiausias tautos turtas. Atskiras žmogus Nepriklausomybė gali atsiekti tik budamas finansiniai apsirūpinęs. Statykite, remtuokite ir įsigykite namus pagal mūsų ilgamečio išmokėjimo planus. Taupykite ir paskolas imkite žymiausioje lietuvių įstaigoje. Už apdr. F. S. ligi \$5,000 mokame 3 1/2%.

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
JOS. M. KOZELIS, Sr.
3236 S. Halsted St. CAL. 4118

Atvykit ir Paimkit J!

THE MIRACLE HOME

Kurs Tinka Kiekvienai Šeimai

Visokio Dydžio ir Visokių Pajamų

4-5-6 KABARIAI \$29⁸²

40 pėdų Lotai—

VISI pagerinimai

yra. 7c karteris ir

Vidurmiestį. BAZ-

NYCIOUS, KRAU-

TUVES, MOKYK-

LOS. Išvystyta su- Imokėjimas

siedija. Visas muros. Pilnai 7 pė-

dų aukščio beismetas. Moderni

Virtuvė ir Voninė. Robinson All

Steel Apšildymui Vienetas.

FHA Finansuojami—Užgirti—

Apžiūrėti

Suplanavo ir Pastatė

Finitzo Bros., Inc.

Miracle Home Kurėjai ir

Statytojai

5444 ARCHER AVE.

1 bl. vakaruose nuo Cicero Ave.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje—paštu:	
Metams	\$8.00
Fusel metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicago per išsiuntinėjus:	
Vieną kopiją	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoj:	
Metams	\$8.00
Fusel metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Fusel metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Infliacija

Kongrese šią savaitę bus aptariami nauji valdžios pasiūlymai, kurie siekiasi šį kraštą apsaugoti nuo inflacijos.

Infliacija yra tokis reiškinys, kada apyvartoje atsiranda labai daug pinigų, o įvairių reikmenų kiekis sumažėja. Tokiu atveju žmonės turi daug pinigų, bet už tuos pinigus jie mažai ką tegali nusipirkti.

Taip, pavyzdžiui, po pasaulinio karo atsitiko Europoje, o ypačiai Vokietijoje. Ten reikalai tiek pablogėjo, jog žmogus restorane už pietus turėjo mokėti vieną milijoną ar daugiau markių. Faktiškai pinigai neteko beveik jokios vertės.

Infliacija paprastai yra karo paseka.

Kai valstybė pradeda visas pastangas dėti karo reikalams, tai ekonominiis krašto gyvenimas lieka iš normalių vėžių išmestas.

Pirmiausia karo jėgų išlaikymui reikia daug pinigų. Reikia ne tik armiją ir laivyną išlaikyti, bet ir pagaminti amunicijos bei įvairių įvairiausių ginklų. O kaip žinia, moderniški ginklai labai brangiai atsieina.

Dabar kyla klausimas, kokių būdu valstybė gali gauti tuos bilijonus dolerių, kurie yra išleidžiami karo reikalams?

Atsakymas: mokesčiais ir paskolomis.

Vien tik mokesčiais nėra įmanoma sukelti tiek pinigų, kiek dabartiniu laiku Amerika išleidžia karo reikalams. Jei tai būtų bandoma padaryti, tai mokesčių našta pasidarytų nepakeliamą. Todėl šalia mokesčių padidinimo yra pardavinėjami paskolų lankštai ("apsigynimo bonai").

Kai valstybė išleidžia milijoniškas sumas pinigų karo reikalams, tai apyvartoje atsiranda daug daugiau pinigų, negu paprastai. Tuo tarpu reikmenų kiekis pradeda mažėti. O tai įvyksta dėl to, kad nebeapagamina tiek prekių, kiek žmonės reikalauja. Dažnai nėra pakankamai tos ar kitos žaliavos, kuri reikalinga tiek karo reikalams, tiek įvairioms reikmenoms. Štai dabar pradeda pasireikšti aliuminio trūkumas. Tas lengvasis metalas yra labai reikalingas lėktuvams. Bet iš jo buvo gaminami tukstančiai įvairių daiktų, kuriuos žmonės naudojo kasdieniniame gyvenime.

Kadangi karo reikalai stovi pirmoje vietoje, tai dabar žmonėms teks apsieiti be daugelio iš aliuminio pagamintų daiktų arba pasitenkinti pakaitalais.

Tas pat atsitiks ir su daugeliu kitų dalykų, kurių pagaminimui pradės pritrūkti žaliavos. O tai reikės, jog kai kurių prekių kiekis žymiai susiaurės. Vadinas, prekių kiekis sumažės, o pinigų apyvartoje atsiras daugiau.

Kada tarp prekių ir pinigų įvyksta toks santykis, tai susidaro labai palankios sąlygos inflacijai. Nes tai faktiškai reiškia pinigų pirkimo pajėgumo sumažėjimą. Kitaip sakant, doleris atpinga, nes už jį mažiau begalima nusipirkti prekių.

Valdžia yra pasiryžusi tam tikromis priemonėmis inflaciją sulaukyti. Jau dabar iš dalies yra kontroliuojamos tam tikrų reikmenų kainos. Tai daroma dėl to, kad paprastai tokiais neramiais laikais atsiranda spekuliantų, kurie bando pasipinigauti. Tada jie daro keldami kainas įvairioms prekėms, nors tokiam kainų kėlimui nėra jokio pagrindo.

Kongrese šią savaitę bus aptariamas ne tik pasiūlymas dar labiau suvaržyti spekuliantus, bet ir kitos priemonės, kurios siekiasi uždėti stabdžius inflacijai. Daugumas ekonomistų yra įsitikinę, jog Ameriką gali inflacijos išvengti, jeigu tik bus atitinkamos priemonės panaudotos.

Aluminio savaitė

Nuo vakar dienos prasidėjo vadinamoji "aluminio savaitė".

Po visą plačiąją Ameriką pradėta rinkti aliuminio laužas, — seni iš aliuminio padaryti indai ir kiti daiktai. Tikimasi surinkti 20,000,000 svarų seno aliuminio, kuris bus naudojamas lėktuvams gaminti.

Pirmiausia tokia aliuminio savaitė buvo išbandyta Madison, Wis. Per kelias dienas buvo surinkta 50,000 svarų aliuminio laužo.

Kalbamoji savaitė buvo surengta gegužės gale. Kai tik vajus aliuminio laužui rinkti buvo paskelbtas, tuoj komunistai pasirupino išleisti ir visame Madisone išplatinti specialius lapelius prieš vajų. Tuose lapeliuose jie be niekur nieko aliuminio laužo rinkimą pavadino raketu, nežiurint to, kad tokiame kriminališkam įtarimui nebuvo mažiausio pagrindo.

Dabar Maskvos šliužai priekando liežuvi ir aliuminio savaitės nebevadina raketu. Mat, Stalinas atsidadė bėdoje ir jam desperatiškai yra reikalingi amerikoniški ginklai.

Ką vakar vadino raketu, tą šiandien jie visais būdais yra pasirengę remti. Visai netekty stebėtis, jei jie patys pradėtų "aliuminio savaitės" ruošti.

— APŽVALGA —

GERIAU I SAVE PASIŽIURĖTŲ

Daugeliui yra žinoma pasakėčia apie beždžionę ir veidrodį.

Pamačiusi savo atvaizdą veidrodyje, beždžionė su koja baktelėjo lokį ir prabilo: "Pažiūrėk į tą baisų padarą! Kokias baisias grimasas jis daro! Aš tikrai pasikarčiau, jei jį būčiau panašį. Vienok, reikia tiesą pasakyti, kad tarp mūsų pažįstamų bus apie penki ar šeši panašūs padarai."

"Kumute, užuot skaičiusi savo draugus, ar nebutų geriau, jei pati i save pasižiūrėtum", atsakė lokis.

Tas lokio patarimas beždžionei visiškai tinka Maskvos šliužams, kurie su pasibaurėjimu kalba apie buržuazinius rašytojus, rašančius "pagal užsakymą".

"Laisvėje" A. Bimba rašo: "Ney Yorko 'Daily News' editorialų rašytojas rašinėja editorialus ir žurnalui 'Collier's Weekly'. Tuomi didvyrių yra Reuben Maury. O jis rašo labai sklandžiai, patraukiančiai."

"Daily News" editorialai ugningai šaukia Ameriką neduoti jokios pagalbos nei Sovietams, nei Anglijai, visai nesiikišti į karą. Tuo tarpu 'Collier's Weekly' editorialai taip pat karštai ragina Ameriką tuojau eiti karan ir padėti anoms šalims sunaikinti hitlerizmą."

"Tas pat žmogus, tas pats autorius, ta pati plunksna! Kai šita bjauri veidmainystė tapo iškelta aikštėn, tai Maury atsakė:

"Aš esu viso labo tik pasamdytas laikraštlininkas, kuris atiduoda geriausią ką jis gali tam, kas jam apmoka."

"Ir dauguma buržuazinių rašytojų su pasididžiavimu atlieka šitokias prostitutiškas pareigas."

Dabar pažiūrėkime, ką tie patys Maskvos šliužai, "tie patys autoriai, tos pačios plunksnos" rašė prieš kelias savaites ir ką jie dabar rašo. "Laisvė" birželio 12 d. savo editoriale išsipildė Browderio žodžiais: "Štai kaip pasmerkė prezidentą Rooseveltą ir Willkie."

"Laike pereitų prezidentinių rinkimų Rooseveltas ir Willkie vedė didelę 'vainą'. Willkie geresniam ištarsimui net klausiniais jis buvo apmėtytas."

"Bet jau tada Earl Browder, kuris kandidatavo į prezidentus nuo Komunistų Partijos, ir kuris dabar įmestas į kalėjimą, kad jį atskyrus nuo darbo žmonių, sakė ir rašė, kad tarp Rooseveltų ir Willkie nėra jokio pamatinio skirtumo, kad jie abu troškia Ameriką įstumti karan Anglijos pagalbai."

"Dabar tą tiesą gali matyti kiekvienas. Rooseveltas, budamas prezidento vietoje, o Willkie, zaidamas po pasaulį ir Ameriką, ruošia karą. Willkie kalbėdamas Chica-

goj pasakė: 'Amerikos žmonės padarė pasirinkimą.' Kaip gi jie galėjo padaryti pasirinkimą, kad abu kandidatai buvo ir yra vienodi? Browderis tada sakė, kad tarpe demokratų ir republikonų kandidatų skirtumo nėra ir žmonėms iš jų nėra kas pasirinkti."

Taip Maskvos šliužai iš "Laisvės" rašė birželio 12 d. 1941 m. O liepos 19 d. tie patys šliužai, "tie patys autoriai, tos pačios plunksnos" editorialai skyrinė, tarp kita ko, jau štai ką sako:

"Hitlerio pavergtųjų kraštų žmonės kyla, veikia, kovoja; jie kovoja, rizikuodami savo gyvybėmis."

"Todėl ir jų broliai, jų giminės, jų draugai ir prieteliai, gyveną Jungtinėse Valstijose, neturi sėdėti ramiai. Jie turi dirbti, — organizuotis, remti šio krašto vyriausybės pastangas padėti kariaujančioms prieš hitlerizmą šalims, — Sovietų Sąjungai, Anglijai ir kitoms. Jie privalo čia pat kovoti prieš fašistus, Hitlerio agentus."

Jei "didvyris" Reuben Maury "pagal užsakymą" laikraštyje rašo vienai, o žurnale kitaip, tai bolševikiški šliužai tame pačiame laikraštyje vakar smerkė Rooseveltą administraciją už teikimą pagalbos Anglijos "imperializmui", o šiandien jau stoja už rėmimą šio krašto pastangų padėti kariaujančioms prieš hitlerizmą šalims.

Ar tai nėra bjauri veidmainystė?

Tai, užuot kalbėję apie buržuazinių rašytojų pasidavimą, tie Maskvos šliužai turėtų pasižiūrėti į veidrodį.

SMULKIOS ŽINIOS

Valoma japonų užsienio ministerija

TOKIO, Japonija, liep. 20 d. — Atstaciaus Matsuo iš užsienio ministerijos, šalinama iš svarbesnių vietų ir kiti Matsuo politikai ištikimi japonų valdininkai.

Jau įteikė atsistatydinimo pareiškimus japonų pasiuntiniai Mandžiuko valstybėje ir kitose vietose.

Naujas užsienio ministeris priėmė atsistatydinimus ir daugelio aukštesnių pačios ministerijos valdininkų.

Amerikos ambasadorius Leahy vakar ilgai kalbėjosi su maršalu Fetainu ir admiralu Darlanu.

Vokiečiai skelbia, kad pargarsėjęs vengrų bolševikas Bela Kun tapo suimtas Ukrainos miestelyje, kurį paėmė nacių kariuomenė.

Naujienuos Namų Fondo PIKNIKAS
Sunset Grove Darže
135th and Archer Ave.
Liepos 27 d., 1941 m.

DEKANOZOVO TRAGEDIJA

Turkų diplomatai patyrė, kad V. G. Dekanozovas, buvęs sovietų Rusijos ambasadorius Berlyne, atsisakė grįžti Maskvon. Jis esą bijąs Josifo Stalino, dabartinio sovietų premjero.

Dekanozovas, vietoj pranešimo apie ruošiamą netikėtą Hitlerio karo jėgų užpuolimą, siuntinėjo Maskvon žinias apie naujai rengiamą pasirašyti ekonominę sutartį su nacijs ir įtikinėjo Staliną, kad nebetikėtų užsienyje skleidžiamais gandaiis, nes tai esąs tik tiktai britų propagandos išmislas.

Dekanozovas matėsi su Ribbentropu ir tikėjosi pasimatyti su pačiu Hitleriu, kad iš jų pačių galėtų patirti ar iš tikrųjų nacijs rengiasi užpulti Rusiją. Ribbentropas paneigė užsienyje skleidžiamus "britų" gandus ir vokišką žinių agentūra ministerio panegimus pakartojo. Dekanozovas perdavė Stalinui Ribbentropo žodžius.

Pats Dekanozovas, tačiau, labai greitai patyrė, kad jis buvo "apstatytas". Hitlerio armija įsiveržė Rusijon karo vietiškai neskelbdama. Ribbentropas sukviečiams spauda atstovams pareiškė, kad Hitleris įsakė vokiečių kariuomenei įžengti į sovietų teritoriją.

Dekanozovas Stalinui pasiuntė visai neteisingas žinias. Dekanozovo pareiga buvo iš anksto išaiškinti nacių užsimojimus ir Staliną informuoti apie tikruosius nacių planus, bet ne perdavinėti melagingus Ribbentropo tvirtinimus.

Raudonoji armija patikėjo Dekanozovo siunčiamais pranešimais ir nacių užpuolimo vietiškai nelaukė. Vokiečių aviacija užpuolė pafrontėje įsteigtą sovietų aerodromus ir sunaikino kelis šimtus lėktuvų.

Vokiečiai padarė raudonajai armijai nepaprastai didelį nuostolių ir išmušė iš rankų svarbiausią ginklą. Dekanozovo apsilėidimas šiuo atveju labai brangiai kainavo sovietų apsaugai. Dekanozovas tai labai gerai žino, todėl ir bijo pražiopsojimo pasekmių.

Bet Dekanozovas ir daugiau žino. Dekanozovas žino, koks likimas laukia sovietų diplomato, kuris nustoja vozdziją pasitikėjimo. Ilgus metus užsienio reikalų komisariate Dekanozovas buvo dešinija Stalino ranka nenorintiems namo grįžti diplomatams tvarkyti. Dekanozovas juos parviliavo Rusijon ir Stalino vardu suvedavo sąskaitas dėl padarytų užsienyje diplomatiškų pražiopsojimų.

Kai Antonov-Ovsejenko, sovietų generalinis oknulas Barcelonoje, nenorėjo grįžti sovietų Rusijon, Dekanozovas jam siuntinėjo valdžios vardu telegramas apie padarytus paaukštėjimus, kol tas patikėjo ir grįžo Rusijon. Kai Ovsejenko pasiekė Odesos uostą, tai tiktai Dekanozovas žino, koks buvo to sovietų diplomato likimas, nes niekas apie jį daugiau nieko negirdėjo.

Kai Graikijoje, Bulgarijoje, Rumunijoje ir kitose Balkanų valstybėse tarnavusieji sovietų diplomatai nenorėdavo grįžti Rusijon, užsienio komisariate jų reikalus tvarkė pats Dekanozovas. Apie tvarkymo Dekanozovas neinformuodavo nė paties komisaro, bet pranešdavo tiesiai Stalinui. Iš Stalino jis ir instrukcijas gaudavo.

Dekanozovas gavo paaukštintą vien tiktai todėl, kad čekijoje dirbdamas parodė visišką ištikimumą Stalinui. Dekanozovas be jokios atodairios vykdė žiaurius Stalino planus ir ne vieną asmenišką Stalino priešą į kapus nuvarė. Dekanozovas apvalė užsienio komisariatą nuo "senos gvardijos" ir ten prigrudo 100% Sta-

linui ištikimų žmonių.

Dekanozovas žino, kad jis tinkamai neinformavęs Maskvos, padarė didžiausią diplomatinį pražiopsojimą, koks galima įsivaizduoti. Dekanozovas žino, kad Stalinas yra kerštingas ir nekreipia jokio dėmesio į ankstyvesnius užsitaravimus. Bausmės neišvengė geriausi sovietų diplomatai, todėl ir jo laukia nelaimas likimas. Stalinas įsakė likviduoti pirmos klasės patyrusius diplomatus už žymiai mažesnius pražiopsojimus.

Dekanozovas žino, koks likimas jo laukia įžengus į sovietų teritoriją, todėl jis ir atsisakė grįžti Rusijon. Bet Dekanozovas žino, kad Stalino rankos yra ilgos, jos gali pasiekti ir užsienyje. Ne vienas sovietų diplomatas buvo nudaigotas užsieniuose. Ir tatau įvyko su aktyvia paties Dekanozovo intervencija. Dekanozovas žino perdaug sovietų Rusijos paslapčių, kad Stalinas jį paliktų ramiai gyventi Bulgarijoje, kaip paliko kitus mažesnes vertės pabėgėlius. Dekanozovas buvo stambia žuvis sovietų viršūnės, todėl jam ir užsienyje ramios vietos nebus.

Tuo dar daugiau padidėja Dekanozovo tragedija. Jis negali nei Rusijon grįžti, nei užsienyje ramios vietos rasti.

Bet ši tragedija yra ne vien tiktai Dekanozovo. Ją perygyvena visi tie komunistai, kurie sugebėjo pakopti aukštesnes vietas. Bekopdami patys kitus naikino, bet laiku bėgant ir jiems patiems atėjo eilė. Tvirtinama, kad bolševikų lyderiai pripažįsta, jog komunistų vartojami metodai yra netikę tiktai tuo metu, kai jie patys atsiduria nemalonėn, kai padaro pirmą pražiopsojimą.

Lietuviams labai daug sielotės dėl Dekanozovo likimo nereikėtų. Lietuvos istorijoj jo vardas bus rišamas su žiauriomis okupacijos laikotarpiais, nes jis valdžion įkėlė Krėves, Gedvilas, Paleckius ir kitus svetimiems dievams tarnaujančius nenusišėkėjus.

Lietuvos istorikams būtų įdomu, jeigu Dekanozovas būtų parąšęs savo atsiminimus apie Lietuvos okupaciją, jei jis būtų pavaizdavęs kai kurias žymesnes scenas tų nemėtų didvyrių, kurie su juo bendradarbiavo pirmomis okupacijos dienomis. Dekanozovas galėtų šį tą įdomaus papasakoti ir apie tuos asmenis, kurie su okupacinėmis sovietų jėgom derybas vedė. Dekanozovo atsiminimai, žinoma, būtų įdomūs tiktai tuo atveju, jeigu jie būtų nuosirdūs ir teisingai atpasakoti. Jeigu jam tektų atsiminimus rašyti šių dienų Maskvoje, tai jų objektingumas būtų labai abejotinas.

Dekanozovo dienos yra suskaitytos. Nesvarbu ar jis važiuos Rusijon, ar pasiliks Bulgarijoje. Jo politinė veikla buvo pasibaurėjimo verta ir jo likimas niekam nepavydėtinas. Lietuviški komunistų lyderiai dar turi laiko pagalvoti apie Dekanozovą ištikusią tragediją ir iš anksto apsaugoti, kad panašion nelaimėn neįkiūtų.

—Stasys Dobitinis

Margumynai

NEI VYRAS, NEI MOTERIS

Vis dažniau spaudoje girdime apie lytinius netikėtumus. Visi dar gerai prisimena neseniai pagarsėjusią čekoslovakų sportininkę panelę Zdenką Kubkovą, kuri dėka chirurgų operacijos vėliau tapo ponu Zdenek Kubeku. Angly ieties rekordininkė, panelė Mary West-

on neseniai vedė panelę Albertą Bray. Žinoma, po tam tikros operacijos.

Šie dvilytiškumo atvejai jaudina ne tik publiką, bet ir mokslininkų pasaulį. Daugis gydytojų tvirtina, kad šie gamtos prajovai nėra liguistumo požymiai. Tikrovėje nėra visiškai grynos lyties. Kiekvienas mes turime ir vyriškų ir moteriškų lyties pradų. Ir tiktai šių pradų vyraujanti dauguma nulemia tam tikro asmens lytį. Anatamai (žmogaus kuno sudėties tyrinėtojai) tvirtina, kad moteriškame ir vyriškame lyties organe yra nuostabūs dvylypumas. Paskutiniai tyrinėjimai parodė, kad tam tikri moteriški hormonai (tam tikros kune esančios lytiškąją veiklą skatinančios medžiagos) savo chemine sudėtimi beveik niekuo nesiskiria nuo vyriškųjų. Vadinas, normalaus žmogaus liaukos gamina priešingos lyties hormonus ir atvirkščiai. Trumpai tariant, lytinis charakteris yra palyginamas dalykas. Kuomet vyriškiųje ir moteriškiųje veiksniai žmoguje yra lygūs, be žymesnės persvaros į vieną pusę, kalbama apie hermafroditizmą arba lytinį dvylypumą.

Chicago's Draugijų, Klybų Valdybos 1941 Metams

CHICAGO'S KRAKIŠKIŲ APŠVIETOS IR KULTūros DRAUGISKO KLUBO VALDYBA 1941 METAMS:
Pirm.—F. Platkauškas, 4321 S. Rockwell st.; Vice-pirm.—A. Vainauskas, 4529 S. California ave.; Nutar. rašt.—M. Titiskis, 3638 S. Wallace st.; Izd.—J. Bložys, 3938 W. 63rd Pl.; Organizatorius — B. Gulbinas, 4035 S. Maplewood ave., tel. Virginia 1998; Izdo gl.—A. Bloženė ir J. Gulbinienė. Susirinkimai vyksta kas trečią sekmadienį (nedėldienį), kiekvieno mėnesio, 1:30 val. popiet. "Sandaros" svet., 840 W. 33rd st., Chicago, Ill.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1941 METAMS: Pirm.—M. Grakauskas, 3939 N. Christiana ave.; Vice-pirm.—Mike Cepul, 3327 W. Le Moyne st.; Nut. rašt.—A. Lungvecis, 1814 Wabansia ave., tel. Humboldt 2285; Fin. rašt.—Stanley Buneckis, 3327 Le Moyne st.; Kasierius—John Kuprevičius, 3446 W. Pierce ave.; Maršalka—A. Kuprevičius, 3448 LeMoynė St. Mitingai atsiubuna kas trečią ketvėrgą. 3600 West North ave.

LITHUANIAN DEMOCRATIC CLUB of the 15th Ward VALDYBA 1941 METAMS: Pres.—Floyd J. Doviat, 5945 S. Albany ave.; Vice-pres. — Joseph Vaisvilas, 6147 W. Washtenaw ave.; Recording sec'y—Justin Tarvidas, 5931 S. Albany ave.; Finance Sec'y—John Noreika, 5924 South Maplewood ave.; Treasurer—John Gura, 6406 So. Francisco ave.; Sergt. at Arms—Mr. A. Dulcus, 6404 So. Campbell ave.; Legal Advisor—Chas. Zekas, 2511 W. 69th st.; Finance Committee Mrs. Noreika, 5924 S. Maplewood ave., and Mrs. Petrulis, 5945 S. Albany ave.; Executive Comm.—Mr. Charles Davis, Mr. Kaz. Slepietis, and Mr. Gura; Board of Grievances—J. Tarvidas, Ch. Davis, and Gust Ritter; Publicity Committee — Ch. Davis.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZEN'S CLUB—Political and Beneficial of the 12th Ward, Chicago, Illinois — VALDYBA 1941 METAMS: K. Sova—pirm., 4060 S. Maplewood Ave.; E. Jakavič—vice-pirm., 2857 So. Emerald Av.; Paul J. Petraitis—nut. rašt., 812 W. 33rd St.; Lucille S. Dagis—turto rašt., 2902 W. Pershing Rd.; Larry Lubik—kontr. rašt., 2804 W. 45th St.; G. Rimkeš—kasos glob., 2444 W. Pershing Rd.; J. Balnis—kasierius, 2910 W. 40th St., tel. Lafayette 6927; Parengiamoji Komitija: G. Green, M. Kairienė, D. Dauskurdienė, A. Miller —teisėjas, 4258 So. Western Ave.; Dr. T. Dundulis—Dr. kvotėjas, 4157 Archer Ave., tel. Virginia 0036. Susirinkimai atsiubva kiekvieno mėnesio 3 sekmadienį, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Į klybą priimami vyrai ir moterys nuo 16 iki 45 metų amž. lygiomis teisėmis ir mokesčiais.

L. ZAGARIECIŲ KLYBO VALDYBA 1941 METAMS: P. Ariauskas—Pirm., 2109 N. Cleveland Ave.; A. Niprikas—Pirm. pagalb., 1303 S. Pulaski Rd.; J. Keturakis—Nut. rašt., 1825 S. 61st St., Cicero, Ill.; Stella Kasper—Fin. rašt., 3145 S. Emerald Ave.; E. Ramasauskienė—Kontrolės rašt., 1218 So. Independence Blvd.; St. Niprikas—Kasierius, 3824 Deodor St., Indiana Harbor, Ind.; Kasos globėja: J. Balakas, 1414 So. 49th Ct., Cicero, Ill. Allans Masulis, 3252 So. Halsted St.; B. Gurekienė—Koresp., 3252 So. Halsted St.; K. Balchunas—Maršalka, 3521 W. 38th Pl. Susirinkimai laikomi vieną kartą į mėnesį, kas ketvirtą sekmadienį, pirmą valandą popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

Vsevolod Ivanov

SMOKOTININO GYVENIMAS

(Iš novelių rinkinio "Laukiniai žmonės")

Kai pirmą kartą po ilgų karų, atėjo į kaimą dailidės resturtingam ukininkui Anfinogėnui vietoj sudegusios naują trobą, — iš jų buvo juoktasi nemažai. Čia rėkė, kad kirviai per revoliuciją atsiųpė — daug galvų jais nukirsta; čia — epušies jie dabar, atpratę, nebeat-skiarsia nuo pušies; čia — tiesiog neišpaikintinas kareiviškas motiniškas būnojimas. Tačiau vis dėlto buvo malonu matyti atėjusį tokį laiką, kai galima ir atėjusį dailidės ir padirbti ne-nie-kam. Ir visi ilgėliau vaikštinė-jon paliai priverstas kruvas gel-tonų sienoj ir čiupinėjo gerus zlatoustiškus kirvius.

Rangovas, rentės trobą, buvo saviškis, kaimiškis, Evgrafas Smokotininas, žemas, plačiako-jis senūkas. Evgrafas buvo įbaugintas karo, bado, nesu-prantamų mokesčių, o dar la-biausiai jį įbauginio, kai vėl, po il-gos pertraukos, jis pradėjo ran-govauti. Pastatė valsčių, kuo sa-žiningiausiai, krautuvę kope-

ratyviui, pinigai rytoj gautinai, o kooperatyvas ėmė ir bankru-tavo! Teismas bei byla, nė ne-suprasi, kas kaltas, jis ieškotai nėra iš ko. Po to jis ieškotai niekuo netikėjo ir pats mokėjo ir sau reikalavo mokėti už dar-bą iš anksto. Trobos rentimo išvakarėse jis sunegalavo, ar jis apsimetė pratinsią vaikų, tačiau jis nusuntė darbui pri-žiūrėti jaunėlių sunų savo Timo-fiejų.

Rausvomis, skaičiams ir bal-singam Timofiejui darba pri-žiūrėti ir dailidės nuskėti buvo nuobodu. Jis pagriebė kirvį, pa-rinko sunkėlesnį stuobirį ir — kirkto! Kirvis sužvongro, atberėjo medis... Rytas pasitaikė vėsus; lapų apačiose dar neapdžiūvo-rasa; šalia klėties uždavo ba-landžiai, — ir jų balsai buvo darbingi, kaip ir viskas šį rytą. Dailidės, matydami, kaip sten-giasi jų šeiminkas, taip pat drūčiai stvėrėsi kirvakočių. Jie buvo pašaliečiai, nemėgo šito sutauso kaimo, ir jie norėjo pa-rodyti, kaip iš tikrųjų reikia dirbti. O šeiminkas lyg noris su jais pasispyrioti.

Čia iš antrapus klėties išėjo Katerina Šepelovienė, našlė: jos vyrą užmušė kare, ji liko su vienu vaiku. Ką žino, kuo ji mito, — kalbėjo, tartum val-dė, kaip kooperatyvas užsako ja pardavimus megi užti įnarus pi-štinėm. Kas per uždarbis iš inarų? Ir dažnai, naktį, pro atdara-galą kyštelėdavo iš tamnos ne-žinojoni ranka, statydama ant prielango ryšulėlių su maistu: slaptoji išmalda. Ji pati buvo aukšta, sveika, tylinti, galvą laikė bent kiek įkypai, ir rōdėsi — šlavė žemę ilgos kaštani-nės jos blakstienos... Apėjusi kruvą įstogalų, labai kvėpian-čių smala, ji prisiartinio prie dailidžių ir iš lėto, tarytum gė-dindamasi, paėmė didelę, pus-antro aršino ilgumą, skiedrą

Apkaltinta.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto
Mrs. Grace Carlson, 1939
metais kandidatavusi į J. V. Senatorius, yra viena iš 29 asmenų, kurie St. Paul, Minn. tapo apkaltinti riau-šių konspiracija.

linkterėjo jiems žemai. Dailidės pažvelgė į šeiminką — tas kaiste kaito su stuobriu; buvo manęs iškirsti iš jo skersinę si-ją, o pateko didžiulė šaka, va-dėtinasi, gėda: skersinėje šakam nedera buti.

—Boba tai lyg langas: rėmų jai pritinkamų: čia tau ir šalt, ir šviesu bus, — pasakė vienas iš dailidžių, žiurdama įkan-din Katerinos.

Timofiejus pakėlė galvą ir čia tik pastebėjo Kateriną.

—Kas jai skiedrą davė?

—Kas paėmė, — su nepasi-tenkinimu atsakė tas pats daili-dė: šeiminkas, jaunas ir kvi-las, pagal kurį dailidės galį duoti skiedras, kam norėsių.

Dėl nenusisekusios skersinės, dėl to, kad iš dailidžių blak-teris galima suprasti jo pliopt-rėjus kažkokią kvailystę, — T-mofiejus supyko, pas.vijo jau užėjusią antrapus klėtį es Kateriną, pagriebė ją už mėsno pa-laidnėlio rankovės ir susėzi-nę sušuko:

—Kas tau leido skiedras griebti?

Katerina lengvai kil terėjo pečiais, — jos palaidinėis lu-vo senas, aplopytas, blogai už-segtas ant krutinės ir, tur but, užsivilkta ant nuogo kuno, to-dėl tat ji ir prispaudė skiedrą prie krutinės, tarytum kudiki, —ir nuo to judesio lyg kažkas sužilpo Timofiejus viduje. Jis ištiesė ranką — su bobom ji buvo žvitrus — ir vietoj skied-ro, pro neužsegamą praskėpė, grybštelėjo ją už kruties. Kate-rina, ne taip, kaip kitos bobos: nesuspiegė, nesuerzėjo, ir jos kojos liko tvirtos, ji net tary-tum nė nesiskubino jo atstum-ti, — Katerina tęsė:

—Pakaks, — ir išleido skied-rą.

Skiedra iš lėto nuslydo, bak-sterėjo galutį į žemę, bevirsda-ma truputį pasvirė, lyg dūstelėdama. Katerina pasikiš po skarele rankas, nusigręžė, ir staiga Timofiejui pasirodė, kad kartu su skiedra nuslydo taip pat jo širdis, taip pat pastyro, taip pat susvyravo...

—Eik tu, išvaizduotoja! — suriko jis ir pliaukšindamas at-imta skiedra sau per pušį, grįžo prie darbo. O skiedra tai buvo sunki, ir rōdėsi — pliauk-šina jis save su pliauske.

—Skatikas pralobom bei skiedrėlę prakurom, — pašai-piai paerzino jį vis tas pats dai-lidė.

Tačiau Timofiejus neatsikir-to.

Buvo jis hemėginas išrinkti naują stuobrį skersinei, tačiau staiga pasirodė, kad sienojai, girdi, perdėm esą sutrūniję — šakoti ir drėgni; kad vieta tro-bai esanti išrinkta paužulni, reikėsią nukasinėti, tiesinti, na-

ir dailidės gaisruokliai, daug ru-ką ir juokiasi. Įsinorėjo namo — išgerti arbatos; nueiti į pa-upį, ar ką, — išsimaudyti.

—Gaimuras papuntukui iš-augs, — pasakė įkandin jo pa-šapus dailidė; — juodnugaris musų luomui.

Ir visi dailidės sutiko su jo mintimi.

Tėvas gulėjo ant priepečio, ir sunui jėjus, jis suaičiojo, suvai-tojo, — Timofiejui buvo šliks-tu matyti jo apsimetimą. Tė-vas pradėjo klausinėti, kaip vyksta kirtimas, Verdąs virdu-lis stovėjo ant stalo, sesuo pri-pylė Timofiejui puodelį ir pri-siumė cukrų stiklinėje cukrinė-je, panašioje į milžtuvę. Timo-fiejus neatsakė tėvui ir iškolio-jo seserį:

—Tik ir težinote arbatą gurkti, o ji du rubliu plytelė!

Išėjo į upę, priešingame krante atžalyne šukavo bobos rinkusios vašokles. Jis ir už tai užpyko. Bavo benusimūnų, batų — išsimaudyti, — autako-jai buvo sušalę ir susisukę triubele, kiek piminimo, į kojos formą. Jis tvorščėjo kumščiu per autakojį.

Vasara nuėko ramiai, kvap-i. Vakarop trūptį palydavo, la-seliais išmušdavo dūkšė plo-ną nėrinėlį; rascas budavo sun-čios ir šiltos; madatos — kvapnios vambošs, skradžu-sios vakarais — smaigstės, lyg žaisdamos, į plaukus sveikino su deriumi. Dirbti čia, rės, čia šią vasarą, viską per rti viską apstatyti, visą ap.g.rdy.

O Timofiejus nuo to rty, taip ir nė neįvilgterėjo į rent-nį. Tėvas p.s.kolio, — s-t-l-iojo ir atėjo pats darbui vado-vauti. Ir į arimą nesinorėjo Timofiejui, o iš arimo visi at-važiudavo nuvygę, išgerti nė-ra su kuo, ir nė samagono va-rymas sumažėjo. Sugalvojo Ti-mofiejus paslaikyti po upę, su bradinu, o ką, kyštelėjo kojas į vandenį, tad vos nesusivėmė.

—Regi, — sumišęs pasakė

jis, nuleisdamas bradinį ant šil-ko smėlio, — ligą kokią, ar ką, apdavė?

Vakare žiniuonė boba ap-šlakstė jį nuo žarijėlės, davė iš-gerti švesto vandens, tačiau ir nuo to nepasidarė lengviau. Net miegoti ėmė blogai. Tai pa-čiai žynei pažadėjo vilnonį si-joną, jei naktį atvesianti į dar-žinę Kateriną. Bobšė subruzd-o.

—Aš tau verčiau Lizavetą at-vesiu, toji ir ne tokia sudžiū-vėlė ir sutinka. Katerina nie-kaip neguls. Prieš vyrą, girdi, pasizadėjau ir nei už vyro, nei po vyrų neisiu. Nebent dovana pažadėti tikrą, kokius batelius, ar ką...

Tačiau ir bobšei Katerina at-sakė tais pačiais neišskiais žo-džiais: "Pakaks", ir bobšė, aky-lai pažvelgusi į jos blakstienas, staiga ėmė tildyti, sumojavo rankomis.

Karštis prasidėjo danguje,

karštis buvo sieloje. Brendo varpas, ir aušros buvo girtos savo sotybėmis, linksnumu, kaip ir laukai.

(Bus daugiau)

IVAIRIOS ZINIOS

Mussolinio jurininkai nuteisti

HOUSTON, Tex., liep. 20 d. — Italijos jurininkai, kurie sugadino italų prekybinio laivo mašinas, tapo nuteisti kalėti.

Laivo kapitonas Ranise ir laivo inžinierius Tassara gavo po 4 metus kalėjimo. Sabotažą vykdžiusieji jurininkai gavo po pusketvirtą meto.

Patirta, kad Rooseveltas lei-do italų konsului Ortolanį pa-silikti Amerikoje, nes šis 72 metų amžiaus konsulas, nen-o-rėjo grįžti Italijon.

Jei insurance reiki, pas Dr. P. Vileisis
DR. P. VILEISIS
Atstovas
Prudential Ins. Co. of America
175 W. Jackson HAR. 2500
Home Office, Newark, N. J.
5923 W. Roosevelt Rd., Austin 1175

Remkite Lietuvišką Žydą,
NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR CO.—WHOLESALE
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

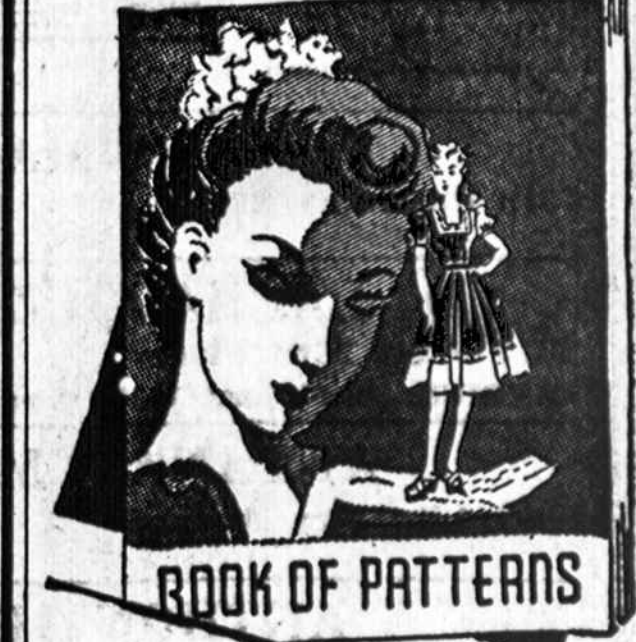
VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei storus. Vežam į kaimus ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0066

• FOTOGRAFAS
CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškais užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadienis taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirsit vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpige
Jeigu neturite pinigų, kreipkis į Naujienų spulką, — gausi paskola ant ILGŲ METŲ.
1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Garsinkitės "N-nose"
NAUJA MADŲ KNYGA

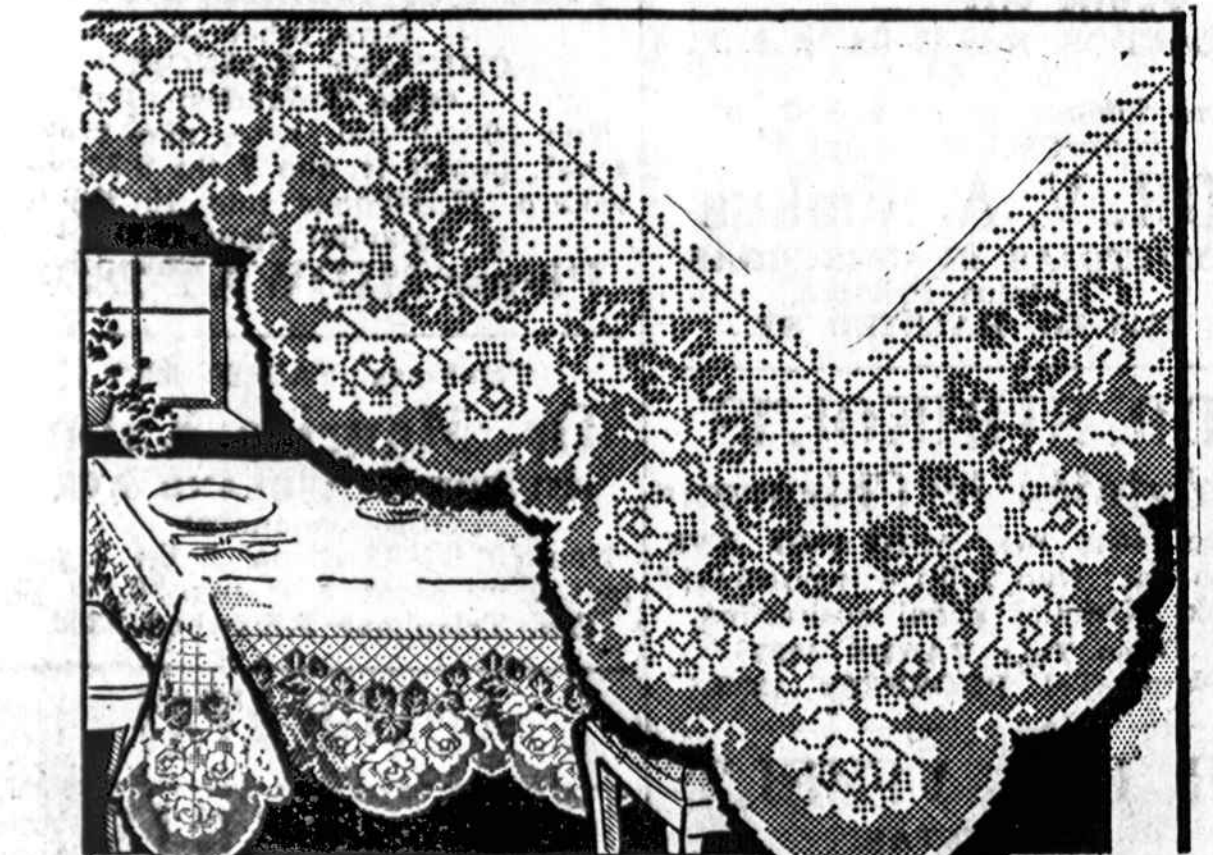
KAINA 15 CENTŲ
Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

NEW COMPLETE HEATING PLANT FOR 5 ROOM HOUSE
T I K
\$292
DIDŽIAUSIAS STALAS plonų tubų radiatoriai, 5 sekčių 17" Red Jacket Boiler, su 479 kvadratinų pėdų karšto vandens radiatoriais, automatinis vandens leidimas, visi reiki-ningi detalai, valdai-rai ir cūdov pilnam apšildymo įrengimui. Visa mažia medžiaga.
NEREIKIA ĮMOKETI 3 METAI ĮMOKET
Didžiausias stakas mieste boilerių, radiatorių, boilerių dalys, grotai, visų iš-dėdžių boileriams, Taisai tankai, siūsiuvalai, išmatų degtinai. ATDA-RA LIGI 6:00—SERMADIENIAIS
UŽ 1 P. M.
UŽMIESCIO ORDERIAI GREIT ĮSPILDOMI
Apkaičiavimai noriai teikiami veltui
C. MILLER SUPPLY COMPANY
1247 W. LAKE—MONROE 3387

Turtas Virš \$6,000,000.00
Apart Apsaugos, Turime \$495,000.00
ATSARGOS FONDĄ Virš \$495,000.00
Nėra Saugos Vėtos Dėl Taupymo Pinigų.
Savaitės dienomis 9 A. M. iki 4 P. M., Trečiadienį 9 A. M. iki 12 dienos, šeštadienį 9 A. M. iki 8 P. M.
STANDARD FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH Pres.
4192 Argus Avenue
VIRginia 1141

CROCHETED BORDER — PATTERN 2896
No. 2896—Mezginiai staltiesei

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 2896
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdeu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No. _____
Vardas ir pavardė _____
Adresas _____
Miestas ir valstija _____

Gaisras yra jūsų namo didžiausias PRIEŠAS!

• **ATYDŽIAI** temykit, kad švarumas būtų palaikomas apie namus.
• **NEREIKALINGI** popie-riai turėtų būti išmesti laukan, nes namuose jie išstato gaisro pavojų.
• **TEMYKITE**, kad reika-lingi remontai prie namų būtų tuojau atliekami. Se-nas, išdžiūvęs medis kvie-čia gaisrą.
• **STATANT** namą, neskaitykite medžiagos kainos svarbesne už kokybę!

T. RYPKEVIČIA
"RASOM VISOKIA APDRAUDA"
1739 SOUTH HALSTED STREET

šaukite CANAL 8500

Illinois-Indiana-Michigan-Wisconsin Žinios

VALDŽIA PASKYRĖ \$14,000,000 PAGELBĖTI ATEIVIAMS TAPTI PILIEČIAIS

Nori Svetimšalius Arčiau Supažindinti Su Amerikos Gyvenimu, Valdžia

Federalė valdžia šiomis dienomis paskyrė \$14,000,000 pagelbėti ateiviams tapti piliečiais, ir artimiausioje susipažinti su šalies gyvenimu.

Tam darbui vykinti buvo sudaryti specialios komitetas, į kurį įeina imigracijos, teisingumo departamentų nariai, atstovai nuo WPA ir mokytojai.

Didins Pilietybės Mokyklas

Tose vietose kur jau veikia pilietybės mokyklos, komisija jas didins ir paplatins jų veikimą, kad pamokas galėtų lankyti ateiviai, kurie jų dar nelenkė.

Tose vietose kur mokyklų nėra, komitetas jas steigis.

Skaitys Paskaitas

Ateiviams taipgi bus laikomos įvairios paskaitos apie demokratiją, jos reikšmę, Amerikos valdžią, kaip ji operuoja, etc.

Ateivius nepiliečius komitetas stengsis pasiekti per svetimšalių registracijos sąrašus.

Sąmdys 11,000 Mokytojų

Pilietybės pamokoms ir paskaitoms komitetas išleido vadovėlį, "Our Constitution and

Government" ir žada nusiųsti apie 11,000 mokytojų pamokas vestis.

"Nusikryžiavo" ir Atsidurė Kalėjime

RACINE, Wis. — 44 metų Herman Trinke buvo pašalintas iš ugniagesių departamento už tariamą nepaklusnumą.

Jis sugalvojo įdomų būdą atkeršyti ugniagesių viršininkui.

Racine vidurmiestyje prisiūso ant didelio kryžiaus, pastatytas ant automobilio. Prie kryžiaus buvo parašas:

"Ugniagesių čyfas Hartnett mane prikalė prie šio kryžiaus iš pavydo, gobšumo ir neapykantos."

Trinke buvo areštuotas už betvarkę kėlimą.

Keturi Prigėrė Parke

ANGOLA, Ind. — Indianos Pokagon State parko James ežere prigėrė keturi jauni vyrai. Jie žuvo kai apvirto valtis, kurioje jie plaukė.

East St. Louis Užtraukia Paskolą

EAST ST. LOUIS, Ill. — Miesto valdyba užtraukė \$149,000 paskolą (bonais) kad galėtų ugniagesiams ir policistams atmokėti algas. Jie gauna po \$175 į mėnesį.

Nauji bonai padidina miesto skolas iki \$792,000.

Suvaržė Lankymo Dienas Grant Stovykloje

ROCKFORD, Ill. — Camp Grant stovyklos viršininkas pasiskelbė, kad ateityje lankymo dienos bus tikiai šeštadienis ir sekmadienis. Ikišiol giminės galėjo lankyti kareivius kiekvieną dieną, bet armija suradusi, kad lankymas paprastomis dienomis per daug trugdė kareivių muštrą.

Pasikorė Waukeganietis

WAUKEGAN, Ill. — Prie Pershing Road ir Michigan ežero vakar buvo atrastas pasikoręs jaunas vyras. Policija spėja, kad tai buvo Wilbur C. Young, pienininkas, gyvenantis North Chicagoje.

Bankas Atmoka 5% Dividendą

SPRINGFIELD, Ill. — Valstijos auditorius autorizavo Belleville Savings Bank, Belleville, Ill., išmokėti \$37,035 dividendą savo depozitoriams. Jis atstovauja 5% uždarytų pinigų.

Diena Iš Dienos

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (CHICAGOJE)

John Arthur Peters, 24, su Bertha B. Balog, 25
Walter P. Bomas, 23, su Adeline Pasterzyk, 20
Anton Paulaskas, 25, su Rose Rizzuti, 25
George J. Wenskas, 22, su Helen J. Malik, 20
John Rallys, 24, su Elaine Gray, 21
Vincent Mitchell, 26, su Mary Jelen, 29
Stanley Clark, 32, su Elsie Budrius, 29

GIMIMAI CHICAGOJE

CHERNAUCKAS, Patricia A. 2705 West 59th Street, gimė liepos 6, tėvai: Louis ir Katherine.

MAKAR, Naomi, 4514 South Western Avenue, gimė liepos 10, tėvai: Edward ir Mary.

MOCKUS, Jacqueline H., 3642 South Union Avenue, gimė liepos 5, tėvai: John ir Harriet.

SOBAS, Catherine, 1416 Superior street, gimė liepos 10, tėvai: Stanley ir Anna.
Surga, Robert E., 4319 West Haddon Avenue, gimė liepos 5, tėvai: Joseph ir Josephine.

VIDMONT, Sylvia, 1720 Ruble Street, gimė gegužės 27, tėvai: Anthony ir Helen.

ZICKUS, Arlene M., 2606 W. 46th Street, gimė gegužės 28, tėvai: Albert ir Ann.

Vėliausi Civil Service Darbų Kvotimai

Valdžiai Reikia Patarnautojo Ligoninė, Reikalingas ir Statybos Inspektorių

Žemiau seka vėliausias sąrašas darbų, kuriuos U.S. Civil Service Commission nori skubiai užpildyti. Kandidatai dar turi išpildyti aplikacijas, ir laikyti kvotimus. Jie aplikantai turi būti piliečiai.

Aiškumo dėlei paduodame darbų sąrašą ir kitas informacijas angliskai, taip kaip jas pridavė Civil Service komisija "Naujienuoms":

ATTENDANT — \$1,080 A Year. — OPEN TO MEN ONLY
For filling the positions of Hospital Attendant and Mess Attendant.

Place of Employment: — U. S. Marine Hospital, U. S. Public Health Service, Federal Security Agency, Chicago, Illinois.

Time for filing applications: — Before the close of business on August 7, 1941.

ATTENDANT — \$1,020 A Year — OPEN TO MEN ONLY
For filling the positions of Hospital Attendant and Mess Attendant.

Place of Employment: — U. S. Veterans' Administration Facility, Hines, Illinois.

Time for filing applications: — Applications will be received until further notice.

Principal Inspector, General Construction — \$2,600 A Year.
Senior Inspector, General Construction — \$2,300 A Year.
Inspector, General Construction — \$2,000 A Year.
Assistant Inspector, General Construction — \$1,800 A Year.

Place of employment: — Seventh U. S. Civil Service District. (States of Illinois, Michigan, and Wisconsin).

Time for filing applications: — Before the close of business on August 4, 1941.

Senior Inspector, Naval Ordnance Materials, \$2,600 A Year.
Inspector, Naval Ordnance Materials, \$2,300 A Year.
Associate Inspector, Naval Ordnance Materials, \$2,000 A Year.
Assistant Inspector, Naval Ordnance Materials, \$1,800 A Year.

Junior Inspector, Naval Ordnance Materials, \$1,620 A Year.
Place of Employment: — Chicago Naval Inspection District and Detroit Naval Inspection District.

Time for filing applications: — Applications will be rated as received until further notice.

Boston Store ir A. F. L. Pasirašė Sutartį

Derasi Dėl Algų

Po derybų, kurios prasidėjo gegužės 15 d., Boston departamentinė krautuvė ir AFL pasirašė sutartį, kuri apima visus firmos darbininkus.

Krautuvė davė išimtiną pripažinimą Department Store, Loft and Factory Building Service Employees Council unijai. Algų klausimas dar nėra išrištas.

Žuvo Du Chicagos Gydytojai

Du armijos gydytojai iš Chicagos žuvo, kai automobilis, kuriame jie ir keturi kiti žmonės važiuojo, nusirito 30 pėdų į griovį prie Fayetteville, Tennessee valstijoje.

Užmuštieji buvo majoras Eugene L. Baker ir kap. Ernest Day. Abu tarnavo Camp Forrest stovykloje.

Kiti keturi keleiviai buvo pavojingai sužeisti.

Mokins Armiją Trafiką Tvarkyti

Kadangi moderniškose armijos yra mechanizuotos ir "ant ratų", tai labai svarbu, kad jos mokėtų tvarkiai operuoti ant vieškelio be suirutės ir spūties.

Armija nusamdė Northwestern universiteto trafiko instituto vedėją Leit. Frank Kreml mokinti parinktus kareivius kaip trafiką tvarkyti, kad jis judėtų tvarkiai ir be nelaimių.

Naujienu Namų Fondo PIKNIKAS

Sunset Grove Darže
Liepos 27 d., 1941 m.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinis Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET kaimas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 3 Nedėliomis pagal sutartį.

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 20 metų praktikas visuose garantavimas
Optometrical Akis Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, migrenos, akių apimimo, nervuotumo, skaudama akių karšči, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak. Nedėlioj pagal sutartį.
Daugelyje atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmą.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Jos. F. Budrik INCORPORATED FURNITURE HOUSE

3409-11 S. Halsted St.
DIDELIS PASIRINKIMAS
Laikrodėlių

Akiniai teisingai prirenkami per patyrusį lietuvi daktarą
Dėl sažiningo radijo pataisymo pasaukite
YARDS 3088

BUDRIKO RADIO PROGRAMAI
WCFL—1000 K. nedėliomis 6:30 val. vakare.
WHFC—1450 K. ketvirtadienis 7 val. vakare.
WAAP—950 K. Hawaiian — nedėlioj 4:30 po piet.

AUTOMOBILIŲ NELAIMES

Vienas Sudegė, Keli Apdegė

Prie 87-tos ir Cicero sekma-dienio vakare žuvo 48 metų Harold Geiger, iš Cissna Park, Ill. Jo automobilis susikūlė su mašina, kurią vairavo Mrs. Mary Klimas nuo 1409 Arthington avenue.

Kitose nelaimėse žuvo šie žmonės:

76 m. Franz Witt, 1517 No. Halsted street, prie Evergreen ir Halsted;

26 m. William Haase, 6655 Diversey avenue, prie West-leigh ir Skokie (Haase sudegė, o keli kiti žmonės buvo skaudžiai apdeginti);

65 m. W. Harry Burnett, Lake Shore Club, prie 93rd ir Jeffrey (viršininkas National Tea Company);

50 m. William Schreiber, Downers Grove, Ill., prie Butterfield ir Wolf Road.

Žuvo Trys Broliai

Prie Batavia ir Warrenville Road, Aurora-Elgin-Chicago traukinys sudaužė keleivinį automobilį, kuriame važiuojo trys broliai, Harold, Curtis ir Kermit Olson, iš Warren, Minn. Visi buvo užmušti.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Narių.

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 6036
Rezidencijos Telefonas: BEVERLY 8244
Jeigu neatšilia, šaukite: BOULEVARD 1040

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso Valandos: nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Denver. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 popiet. 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7336
Namų telefonas Brunswick 6597

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9.
Pirmadienis: 2 iki 4 ir 7 iki 8
Sventadienis: 11 iki 12.

DR. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinis Pritaiko.
3343 SO. HALSTED ST.

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel. PROSPECT 1936

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadienis ir sekmadienis pagal susitarimą
Telefonas Hemlock 7899.
Namų tel. Republic 4688

Radio

VAITEKUNAS SU JUOKAIS—PRANINSKAITE SU DAINOMIS

Primintina radio klausytojams užsistatyti savo radio antstoties WGES, šiaudie, 7-tą valandą vakare, pasiklausyti reguliario antradienio programos, kurį 12-ką metų nuolatinių transliuoja Peoples Furniture Company Krautuvė. Programą veda J. A. Krukas.

Kaip ir visuomet, taip ir šiaudie programą bus linksmas, gražus ir įdomus. Tarpe žymi talentų dalyvius "Dėdė" Vaitekunas su juokais, Janina Praninskaitė gražiai padainuos. Dalyvaus ir kiti. O iš Peoples Krautuvės bus daug įdomių žinių apie didelį liepos mėnesio išpardavimą. Nepamirškite pasiklausyti.
—Rep. xxx

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849

Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1—4 ir nuo 7—9 val. vakaro ir pagal sutartį
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namų Tel. VIRGINIA 2421

DR. MARGERIS
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakare.
Sventadienis tik susitarus.
Phone YARDS 7299

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN IŠ RUSIJOS

Gerali lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir lėtas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija 1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietu ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienio vakarą ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai: Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal OFISAS

4729 So. Ashland Ave.
— 2-ros lubos —
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso Valandos: Nuo 10—12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandų dieną.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 6994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 popiet, 7 iki 8 val. Nedėliomis nuo 10 iki 12 Rez. Telephone KENwood 4300

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434 Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30

Telefonas YARDS 6818
Ketvirtadienis ir Sekmdienis —pagal sutartį.

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824.
Namų tel.—Hyde Park 3395

Laidotuvių Direktorius
John F. Cudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE
DIENA IR NAKTĮ
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

Klausykite mūsų radio programų Antradienio ir šeštadienio ryte, 10:00 val. ryto iš WHIP stoties (1520 K.) Su POVILU SALTIMIERU

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI
Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

S. P. MAŽEIKAS YARDS 1138
3319 Lituania Avenue YARDS 1139

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1276

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituania Avenue Phone YARDS 4908

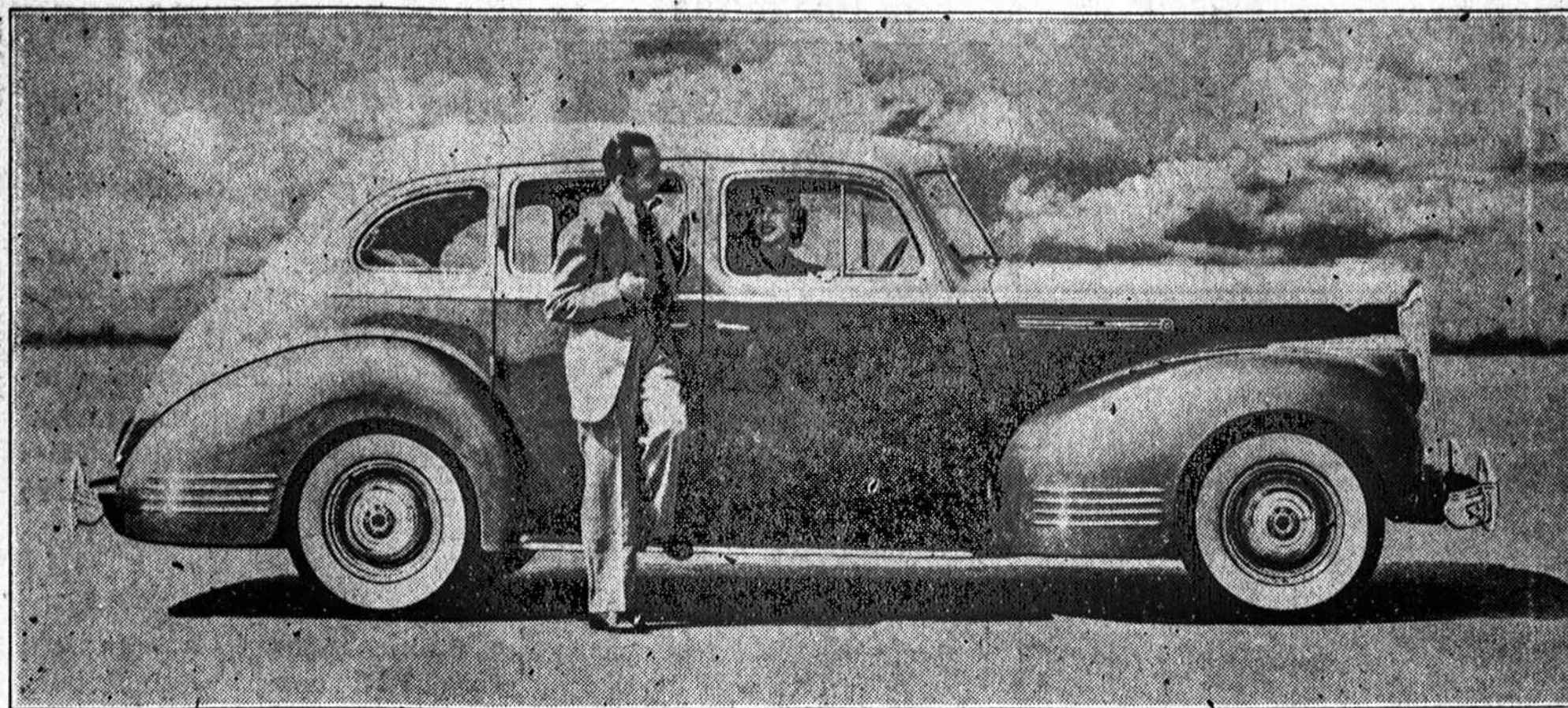
ANTHONY B. PETKUS
6812 So. Western Ave. Phone GROvehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue Phone LAFayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street 710 West 18th St.
Telefonas YARDS 1419.

L. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone YARDS 0781

Ruo nuvyko Lietuva, gavo stipendija ir studijavo du metus Kauno konservatorijoje."

Puikus Packard Automobilus Dovanai Laimingam Asmeniui

- - Naujienu Namo Fondo - - PIKNIKE

AR
JAU
TURITE
PLATINIMUI
TIKIETŲ
KNYGUTĘ?

LIEPOS
27
DIENĄ

DAUGELIS
NAUJENIEČIŲ
TURI
NUSIPIRKĘ
PO VISĄ
KNYGUTĘ

SUNSET GROVE DARZE

135th STREET IR ARCHER AVENUE, LEMONT, ILLINOIS

PRADŽIA 10 VAL. RYTO

